

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
ДИЗАЙНУ

(повна назва факультету/інституту)

ХУДОЖНЬОГО МОДЕЛЮВАННЯ КОСТЮМА

(повна назва випускової кафедри)

УДК 7.012:687

Дипломна бакалаврська робота

на тему

Розробка колекції сучасного жіночого одягу на основі дослідження
тенденцій моди 60-70 р.р. XX століття.

Виконала: студентка групи БЗДк-17

Спеціальності 022 Дизайн

Бондар О.М.

Науковий керівник

к.т.н. проф. Ніколаєва Т.В.

Рецензент к.т.н. доц. Луцкер Т.В.

Київ 2021

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
факультет дизайну
кафедра художнього моделювання костюма

Спеціальність 022 Дизайн

Освітня програма Дизайн (за видами)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри художнього
моделювання костюма

_____
(к.т.н. проф. Т.В. Ніколаєва)
« ____ » _____ 2021 р

ЗАВДАННЯ

НА ДИПЛОМНУ БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Бондар Олександри Миколаївни _____

1. Тема проекту (роботи) « Розробка колекції сучасного жіночого одягу на основі дослідження тенденції моди 60-70 р.р. ХХ століття »

Науковий керівник роботи _____ к.т.н.проф., Ніколаєва Т.В., затверджені наказом КНУТД від « 15 » березня 2021 р. № 75-уч

2. Строк подання студентом роботи _____ 18.06.2021 р.

3. Вихідні дані до роботи: наукові публікації, навчальна література та дослідження дизайн-проектування одягу на основі дослідження напрямків дизайну. _____

4. Зміст дипломної роботи (перелік питань, які потрібно розробити): Вступ, Розділ 1 Проектно-аналітичний, Розділ 2 Проектно-композиційний, Розділ 3 Проектно-конструкторський, Загальні висновки, Список використаних джерел, Додатки

5. Перелік графічно-наочного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) ескізні пропозиції моделей колекції сучасного жіночого одягу

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної бакалаврської роботи	Терміни виконання етапів	Примітка про виконання
1	Вступ	31.05.21	
2	Розділ 1. Проектно-аналітичний	19.03.21	
3	Розділ 2. Проектно-композиційний	28.05.21	
4	Розділ 3. Проектно-конструкторський	28.05.21	
5	Загальні висновки	31.05.21	
6	Оформлення дипломної бакалаврської роботи (чистовий варіант)	03.06.21	
7	Оформлення графічної частини дипломної роботи (чистовий варіант ескізного проекту)	16.04.21	
8	Здача дипломної бакалаврської роботи на кафедрі для рецензування (за 14 днів до захисту)	07.06.21	
9	Перевірка дипломної роботи на наявність ознак плагіату (за 10 днів до захисту)	09.06.21	
10	Подання дипломної бакалаврської роботи на затвердження завідувачу кафедри (за 7 днів до захисту)	14.06.21	

Студент

_____ О.М.Бондар
(підпис) (прізвище та ініціали)

Науковий керівник роботи

_____ к.т.н.проф. Ніколаєва Т.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Рецензент

_____ к.т.н.доц. Луцкер Т.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Дипломної роботи бакалавра Бондар Олександри Миколаївни
на тему:

«Розробка колекції сучасного жіночого одягу на основі дослідження
тенденцій моди 60-70 р. р. ХХ століття».

Актуальність теми: Кризь образ втілений в костюмі можливе максимальне визначення індивідуальності представників різних соціальних та етнічних груп. Саме тому, костюм є одним з найважливіших елементів складної системи, яка характеризує національну культуру та її роль в загальному понятті сучасної моди. Костюм дає можливість відображення визначних змін в суспільних відносинах, він стає також засобом висловлення культурологічних позицій та втілення їх в сучасних концепціях формотворення.

Мета дослідження: Дизайн костюма більш виразно, ніж інші види декоративного мистецтва, виявляє безпосередній вплив стилеутворюючих процесів, які пов'язані не тільки з творчістю дизайнера-модельєра, але й з ціннісними орієнтаціями споживачів, темпами морального та культурного старіння матеріальних об'єктів у розвитку сучасної моди.

Наукова новизна: Культурологічний підхід до історії розвитку дизайну, як системного явища, дозволяє аналізувати провідні тенденції та художньо-композиційні закономірності. Мода є фактором, що викликає зміни культури споживання та прояви її форм, визначає виявлення естетичних функцій формоутворення, динамізм моди, її розвиток, зміни та розповсюдження нових форм. При цьому мода розглядається як функціонування характерних ознак стилю, смаків та розвитку художньої культури певного історичного періоду.

Об'єкт дослідження: Актуальність теми підтверджується зверненням до художніх витоків формування різних напрямків дизайну ХХ століття, що дає можливість покращення естетичних та функціональних властивостей сучасного одягу. Об'єктом дослідження в представленій дипломній роботі визначено вдосконалення художньо-композиційних характеристик сучасного жіночого одягу.

Предметом дослідження: є вивчення розвитку напрямків дизайну періоду 60-70 рр. ХХ століття. В роботі використано сучасні наукові методи: вивчення попиту споживачів, системно-структуро вий та морфологічний аналіз, методи кваліфікації.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше визначено композиційний зв'язок між формуванням соціально-історичних та культурологічних факторів розвитку відповідних напрямків дизайну та композиційно-художніми характеристиками сучасного жіночого одягу.

Теоретичне та практичне значення проведених досліджень визначається можливістю використання їх результатів в процесі підготовки майбутніх фахівців в галузі дизайну та розробкою сучасної колекції жіночого одягу за мотивами 60-70 рр. ХХ століття.

Ключові слова : дизайн, мода, колекція, культура, форма

SUMMARY

Thesis of the bachelor Bondar Alexandra Nikolaevna
on the topic:

"Development of a collection of modern women's clothing based on a study of fashion trends of 60-70 years of the twentieth century."

Relevance of the topic: Through the image embodied in the costume, the maximum definition of the individuality of representatives of different social and ethnic groups is possible. That is why the costume is one of the most important elements of a complex system that characterizes the national culture and its role in the general concept of modern fashion. The costume makes it possible to reflect significant changes in social relations, it also becomes a means of expressing culturological positions and embodying them in modern concepts of formation.

The purpose of the study: Costume design more clearly than other types of decorative art, reveals the direct influence of stylistic processes, which are associated not only with the work of the designer, but also with the value orientations of consumers, the rate of moral and cultural aging of material objects in development modern fashion.

Scientific novelty: The culturological approach to the history of design development, as a systemic phenomenon, allows to analyze the leading trends and artistic and compositional patterns. Fashion is a factor that causes changes in the culture of consumption and manifestations of its forms, determines the identification of aesthetic functions of formation, the dynamism of fashion, its development, changes and the spread of new forms. In this case, fashion is seen as the functioning of the characteristic features of style, tastes and development of artistic culture of a particular historical period.

Object of research: The relevance of the topic is confirmed by the appeal to the artistic origins of the formation of various areas of design of the twentieth century, which allows to improve the aesthetic and functional properties of modern clothing. The object of research in the presented thesis is the improvement of artistic and compositional characteristics of modern women's clothing.

The subject of research: is to study the development of design trends in the period 60-70 gg. Twentieth century. Modern scientific methods are used in the work: study of consumer demand, system-structural and morphological analysis, qualification methods. The scientific novelty of the work is that for the first time the compositional connection between the formation of socio-historical and culturological factors of development of the relevant areas of design and compositional and artistic characteristics of modern women's clothing is determined.

The theoretical and practical significance of the research is determined by the possibility of using their results in the training of future professionals in the field of design and development of a modern collection of women's clothing based on the motives of 60-70 years.

Key words: design, fashion, collection, culture, form

ЗМІСТ

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1 ПРОЕКТНО-АНАЛІТИЧНИЙ	
1.1.	Соціально-історичні передумови розвитку напрямків дизайну періоду 60-х років ХХ ст.....
1.1.1.	Рухи та субкультури 60-х рр. ХХ ст.....
1.1.2.	Образ десятиріччя, ікони стилю 60-х р.р. ХХ ст.....
1.3.	Розвиток науки і техніки середини ХХ ст., вплив на розвиток напрямків дизайну.....
1.4.	Вплив розвитку культури та мистецтва періоду 60-х років ХХ ст. на виникнення та розвиток нових напрямків дизайну.....
1.4.1.	Космічна мода 60-х.....
1.5.	Сучасна мода на 60-і.....
РОЗДІЛ 2 ПРОЕКТНО-КОМПОЗИЦІЙНИЙ	
2.1.	Головні стилістичні ознаки періоду 1960-1970-х р.р. ХХ ст.....
2.2.	Визначення стилістики та творчої концепції майбутньої колекції.....
2.3.	Художньо-композиційний опис структури колекції одягу.....
2.3.1	Загальні характеристики морфологічної структури та кольорової гами колекції.....
2.3.2	Розподіл колекції одягу на блоки за призначенням.....
2.4.	Художньо-композиційний опис блоку колекції моделей.....
РОЗДІЛ 3 ПРОЕКТНО-КОНСТРУКТОРСЬКИЙ	
3.1	Характеристика асортименту і вибір моделі
3.1.1	Аналіз сучасного напрямку моди та загальна характеристика асортиментного виду виробів.
3.1.2	Художньо-технічне оформлення та опис зовнішнього вигляду моделі
3.1.3	Характеристика конструкції моделі
3.1.3.1	Обґрунтування вибору методу одержання конструкції виробу

3.1.3.2	Обґрунтування вибору методу моделювання первинної форми
3.1.3.3	Специфікація деталей крою
3.1.3.4	Розкладка лекал деталей виробу в масштабі 1:10
3.1.3.5	Виготовлення лекал-оригіналів на модель
3.2	Вибір матеріалів
3.2.1	Характеристика матеріалів верху, підкладки та прикладу
3.2.2	Символи та вимоги догляду за одягом
3.2.3	Характеристика ниток і фурнітури
3.2.4	Складання конфекційної карти
3.3	Вибір раціональної технології обробки швейного виробу
3.3.1	Вибір режимів обробки
3.3.1.1	Режими виконання ниткових і клейових з'єднань
3.3.1.2	Режим волого-теплової обробки
3.3.1.3	Обґрунтування та вибір обладнання
3.3.2	Складання технологічної послідовності обробки
	ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....
	СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....

Вступ

Функція, яку виконує костюм в розвитку сучасної моди, стверджує художню цінність певного знакового образу. Костюм збирає в собі у яскравих формах всі аспекти соціального, матеріального, культурного та національного рівня розвитку суспільства. Більш ніж інші об'єкти народного та декоративного мистецтва, костюм безпосередньо пов'язаний з образом людини, яка його носить, звичаями, стилем поведінки в суспільстві, рівнем національного самовизначення. Крізь образ втілений в костюмі можливе максимальне визначення індивідуальності представників різних соціальних та етнічних груп. Саме тому, костюм є одним з найважливіших елементів складної системи, яка характеризує національну культуру та її роль в загальному понятті сучасної моди. Костюм дає можливість відображення визначних змін в суспільних відносинах, він стає також засобом висловлення культурологічних позицій та втілення їх в сучасних концепціях формотворення.

Костюм відображає важливі зміни естетичних уподобань на певних історичних етапах, тісно пов'язаних з поняттями сучасності та моди. Він повинен володіти палітрою засобів, що можуть визначати образ особистості, як соціальної та національної складової, з одночасним виявленням особливих індивідуальних рис споживача.

Кожна епоха, стиль, культура визначають обов'язкові зв'язки між культурним середовищем, традиціями та об'єктами декоративного мистецтва і дизайну. Органічне поєднання дизайну костюма з оточуючим середовищем, матеріальними об'єктами культури, традиціями являє собою стильові ознаки не тільки національної культури, а й сучасних проявів суспільних відносин.

Дизайн костюма більш виразно, ніж інші види декоративного мистецтва, виявляє безпосередній вплив стилеутворюючих процесів, які пов'язані не тільки з творчістю дизайнера-модельєра, але й з ціннісними орієнтаціями споживачів, темпами морального та культурного старіння матеріальних об'єктів у розвитку сучасної моди.

В усі періоди історії формування стилю було орієнтоване на певний

знаковий образ. Для XXI століття визначним є особливий вид синтезу знакових традицій історії розвитку дизайну. У національного мистецтва та стилю сучасності, їх взаємопроникнення. Поєднання різних видів мистецтва - костюма, театру, кіно, літератури, музики, живопису та архітектури є надзвичайно актуальним, створює оригінальні за стилем, сучасні проекти в різних сферах сучасного дизайну.

В кожному періоді розвитку моди та стилю, найбільш значними, впливовими факторами були відповідні напрямки еволюції національної та глобальної культури, що впливали на ідеологію суспільних взаємовідносин.

Саме костюм найбільш яскраво відображає облік часу, розповсюджує в суспільстві нові тенденції. Мода в костюмі веде пошук нових ідей у різних видах мистецтва та характеризує рівень суспільної та національної культури певного відрізка часу.

В мистецтві дизайну костюма може існувати одночасно декілька визначальних напрямків розвитку стильових тенденцій. Мода активно реагує на важливі історичні та соціальні події, культурологічні фактори, виявленням нових стильових напрямків, постійно пропонуючи та розвиваючи свіжі оригінальні ідеї.

Тенденції індивідуалізації образу людини стали визначними в розвитку дизайну костюма XXI століття. Мода не може бути уніформною, до неї потрібно привносити своє, оригінальне, національне. Вона не повинна домінувати над особистістю, а навпаки, підкреслювати її особливості. Зміни в зовнішньому вигляді, стилі одягу визначають і зміни стилю життя, суспільної ролі та звичаїв певних соціальних та етнічних груп. Саме тому надзвичайно важливим завданням є дослідження ролі знакових елементів в сучасному дизайні костюма на основі дослідження розвитку різноманітних напрямків дизайну та образотворчого мистецтва.

Тенденції, що виникають в моді, пов'язані із загальними культурними змінами в суспільстві. Поява модних знакових образів, відображаючих постійну еволюцію елементів культури, впливає на манеру поведінки, способи мислення та оцінку оточуючого середовища. Вплив моди на особистість залежить,

насамперед, від образу життя, характеру і рівня розвитку суспільної та національної культури. Соціальна та ідейна орієнтація моди визначається ціннісними позиціями суспільства та особистості, які виявляють динаміку їх розвитку в умовах глобалізації.

Авангардні напрямки в моді можуть бути визначені з позицій культурології, як один з механізмів соціальної регуляції поведінки. З позицій психології вони визначаються як вираження індивідуального характеру споживача, а з позицій економіки та виробництва, як особливості споживання. Але найважливішим є визначення моди із знаково-інформаційної позиції, де вона постає засобом зв'язку між особистістю, суспільством, національною та загальносвітовою культурою та рівнем розвитку дизайну.

Мода несе постійне оновлення, вона рятує від невиразної одноманітності, допомагає бути стильним та помітним, що визначає естетичні потреби людини, сприяє соціальній та психологічній адаптації в суспільстві, і водночас її самовизначенню. Модний костюм часто стає засобом, що допомагає викликати необхідні враження, ще до того, як особистість вступає в безпосередній контакт з оточуючим середовищем. Костюм включає в себе образно-психологічну характеристику споживача, є тим знаком, який одночасно виділяє особистість, та з іншої сторони дає можливість визначити в ньому представника певного національного або культурного середовища. Костюм є системою інформаційних кодів, символів та знаків у мові дизайну, що виникла ще в давні часи, коли визначала певні статусні, тендерні, ритуальні ролі людини в суспільстві.

Дослідження розвитку різних напрямків дизайну дає можливість розглядати моду як специфічний регулятор суспільних відносин, обумовлених соціальною структурою суспільства. Це дозволяє дослідити, пов'язані з модою: соціальну диференціацію, престижність, форми колективної поведінки, соціального та національного символізму. Мода інтерпретується як, соціально-статусне явище, висловлення суспільних відносин. Вона є також постійною складовою культури кожного суспільства, визначає собою наслідування відповідним зразкам, скеровує соціальну поведінку в знакові приклади. Водночас

мода задовольняє потреби в різноманітності, сприяє вирізненню та виділенню особистості із загального складу суспільства. Дослідження історії дизайну визначають структуроутворюючий компонент, співвідношення моди та традицій, взаємозв'язки моди та масової культури. Провідні компоненти моди, засоби та правила поведінки фіксуються в розвитку певної культури особливими засобами - модними стандартами. Модні стандарти реалізуються в суспільстві за допомогою ідей, знаків, символів, ефекту соціальної комунікації.

Важливим є культурологічно-історичний підхід до вивчення моди, коли вона розглядається як сукупність форм культурної реальності соціальних груп в певних історичних та суспільних умовах. В цьому аспекті мода відноситься до конкретних форм культури, що переважають у визначений час, в певному національному середовищі, і які пов'язані зі змінами в економіці, політиці, культурі, побуті, традиціях.

Культурологічний підхід до історії розвитку дизайну, як системного явища, дозволяє аналізувати провідні тенденції та художньо-композиційні закономірності. Мода є фактором, що викликає зміни культури споживання та прояви її форм, визначає виявлення естетичних функцій формоутворення, динамізм моди, її розвиток, зміни та розповсюдження нових форм. При цьому мода розглядається як функціонування характерних ознак стилю, смаків та розвитку художньої культури певного історичного періоду.

Актуальність теми підтверджується зверненням до художніх витоків формування різних напрямків дизайну ХХ століття, що дає можливість покращення естетичних та функціональних властивостей сучасного одягу.

Об'єктом дослідження в представленій дипломній роботі визначено вдосконалення художньо-композиційних характеристик сучасного жіночого одягу.

Предметом дослідження є вивчення розвитку напрямків дизайну періоду 60-70 рр. ХХ століття. В роботі використано сучасні наукові методи: вивчення попиту споживачів, системно-структуро вий та морфологічний аналіз, методи кваліфікації.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше визначено композиційний зв'язок

Між формуванням соціально-історичних та культурологічних факторів розвитку відповідних напрямків дизайну та композиційно-художніми характеристиками сучасного жіночого одягу.

Теоретичне та практичне значення проведених досліджень визначається можливістю використання їх результатів в процесі підготовки майбутніх фахівців в галузі дизайну та розробкою сучасної колекції жіночого одягу за мотивами 60-70 рр. XX століття.

РОЗДІЛ 1

ПРОЕКТНО-АНАЛІТИЧНИЙ

1.1. Соціально-історичні передумови розвитку напрямків дизайну періоду 60-х років ХХ ст.

«Шістдесяті» роки або «Свінгуочі шістдесяті» були найважливішим, найцікавішим та найемоційнішим десятиліттям минулого ХХ століття, яке характеризується радикальними, новими, захоплюючими відкриттями та змінами майже у всіх сферах людського життя: політика - це холодна війна, закон про заборону расової дискримінації; економіка - економічне чудо, становлення нових країн Азії та Латинської Америки; наука та техніка - космічна гонка, ядерна зброя. Політ Юрія Гагаріна у космос підштовхнув дизайнера Андре Куррежа до створення моделей у білих костюмах чіткого геометричного крою, довгих чоботях на плоскій підшві, які нагадували інопланетян. П'єр Карден захоплювався футуристичними ідеями, використовував короткі сукні з глибокими чіткими вирізами, геометричні силуети, лінія крою, аплікації, яскраві кольори. Найкреативнішим авангардистом дизайнером був Пако Рабанн, який створював свої вироби з металу та пластику, алюмінієвої фольги та оптичного волокна, скловидної крихти та флуоресцентних кольорів. Ще одним доказом служить той факт, що про цю епоху досі не склалося єдиної думки. Одні вважають її золотим віком нових свобод, а інші - похмурим десятиріччям, яке принесло з собою крах моралі, авторитету і дисципліни [1].

Все, що прийшло в рух в 60-і роки, досі впливає суспільним, політичним і культурним чином на наше життя. Початковий імпульс всьому цьому дала молодь, яка завжди була головним носієм надії в суспільстві. Внаслідок післявоєнного «бемі-буму» відсоток молоді серед населення різко зріс, молодіжний вплив був сильний як ніколи. Тинейджери, що стали в 50-х роках споживачами, прихильність яких прагнули здобути виробники перетворилися в двадцятирічних бунтівників, що піддавали сумніву всі святині своїх батьків. Однією з причин цього явища було економічне чудо. Хоч воно здійснилося вже в

50-х у всій повноті його плоди можна було пожинати лише тепер, через десять років, коли вони стали доступні практично кожному. Однак багато які молоді люди не хотіли платити за це встановлену ціну - пристосовуватися, підкорятися, відмовлятися від себе. Вони повставали проти авторитету батьків, церкви і держав, почали пошук нових цінностей, розвінчали загальноприйнятую двійчасту мораль, яка примушувала людей робити одне, публічно проповідуючи зовсім інше [2].

Подібні конфлікти між поколіннями відбувалися завжди. Новим було те, що молодь не тільки протестувала, але і створила власну культуру, виносячи її в таких масштабах, що ця культура вже не бурлила десь в підпіллі, а стала усюдисущою. Деякий час здавалось, що уявлення про кращий світ, в якому буде більше чесності і людяності, навіть вдасться втілити в життя. Так чи інакше, це бажання об'єднувало всіх молодих людей: і тих, хто мислив в політичних категоріях, і тих, хто займався поп-культурою, і тих, хто просто наївно мріяв про мирне життя, повну радість.

Післявоєнне покоління, що створили економічне чудо - За фразою «... ти повинен чогось досягнути в житті». Нерідко це приводило до відмови від будь-яких досягнень і відторгнення сім'ї і усього, що з нею пов'язано: браку, вірності, традиційного розподілу ролей між чоловіком і дружиною. Примушення представлялося коренем зла. А що, якщо не дозволяти собою командувати, якщо вибирати сексуальних партнерів так само вільно і спонтанно, як одяг, в якому більше не хочеться бачити символ соціального статусу? І молодь радісно вдалася до райської свободи! Уші Обермайер описує це так: «Все було абсолютно новим: мода, музика, філософія, образ життя. Живучі в комуні, ми знаходилися в сім'ї, яку самі собі вибрали. У житті ми слідували принципу задоволення, старалися все перепробувати».

Умовою свободи такої жінки, як Уші Обермайер (рис. 1.1), була в тому числі і фінансова незалежність. Як топ-модель Уші могла дозволити собі все. Вона була не єдиною, хто з несподіваною швидкістю нажив стан в молоді роки. Економічне чудо все ще було в розквіті; бум приносив прибутки молодим

підприємцям, які знайшли самостійність, займаючись клубами, дискотеками, порнографією, андеграундними журналами і бутиками, і передусім - музичною індустрією [3-5].

Молодіжний ринок збуту обслуговували насамперед молоді люди, які розбагатіли, продаючи те, що подобалося ним самим. А молоді зовсім не були противниками ідеї споживання. Молодь тратила гроші на індивідуальну моду, подорожі, наркотики, рок-н-ролл.

Музика була стихією, яка об'єднував всю західну молодь, незважаючи на державні межі, класові, расові і статеві відмінності. Передвісниками були Білл Хейлі і Елвіс Преслі, потім виник попит на «Бітлз» і «Роллінг Стоунз»,

«Ху», «Кінкс», Джімі Хендрікса і Еріка Бердона. Їх музика виражала все, що не вміщувалося в слова, і люди слідували їй, як могли. Як шикарні дівчата-«групи», які всюди їздили за буйними музикантами, виступали в основному моделі і красиві дочки багатіїв. Вони немало сприяли тому, що 60-ті залишилися в пам'яті як час «сексу, наркотиків і рок-н-ролла».

На відміну від «Роллінг Стоунз» (рис. 1.2), «Бітлз» (рис. 1.3) не зупинилися на «особистому задоволенні». Крім цього вони прагнули знайти і внутрішнє прояснення. У 1967 році, обравши своїм гуру Махаріши Махеш Йоги, вони стали застрільниками руху, який в пошуках значення буття орієнтувався головним чином на далекий Схід. А ультрасучасні «стиляги» із зачісками в формі гриба, які слідували в моді цілком певним, хоч і новим, законам, дуже швидко перетворилися в хіпі [5-7].

1.1.1. Рухи та субкультури 60-х рр. ХХст.

60-ті роки стали роками виникнення субкультур гедоністичного типу, з яких ми назвемо дві основні: хіпі (рис. 1.4) і «балдежники». Хіпі - це субкультура, що має свою назву, світогляд і сама себе що усвідомлює. У нашій термінології це субкультура гедоністично-ідеологічного типу.

«Балдежники» - це сукупність розрізнених молодіжних груп, для яких було характерне захоплення поп-музикою, помірне споживання спиртних напоїв

(рідше - пияцтво), інтерес до атрибутики молодіжної моди, що прийшла з Заходу, активний пошук сексуального спілкування. Виникнення гедоністичних субкультур можна розглядати як аналог сексуальної революції, що проходила в ті роки на Заході, який протікав більш латентно через наявність ідеологічного бар'єра і більший контроль з боку влади [8].

Хіпі, суворо говорячи, були аутсайдерами, які не цікавилися практично нічим, крім марихуани і подорожей в ілюзорних світах ЛСД. І, проте, властиве хіпі огида до пластику і їх любов до всіх природних матеріалів взяли на озброєння багато які люди.

У субкультурі хіпі складався культ мінімальних людських потреб. Вони пропагували аскетичний спосіб життя, відмовлялися від власності і багатьох благ цивілізації, засуджували «суспільство споживання». Своім виглядом хіпі підкреслювали заперечення норм офіційної культури. Їх одяг навмисно недбалий і навіть неохайний - рвані джинси, бісерні браслети, тканинні сумки-мішки за плечима. Підкреслюється безстатевість вигляду, довге волосся - символізують свободу [9].

У пошуках власної індивідуальності молоді бунтарі змішують одяг різних стилів, часів і народів. Вони оспівують цінність старого одягу з магазинів секонд хенд. Ефект зношеності часто спеціально імітується за допомогою латок і потертостей. Дуже цінуються саморобний одяг з ручною вишивкою або аплікаціями, ручне в'язання, саморобні прикраси.

Кульмінація руху хіпі - 1967 рік. У «альтернативних» магазинах з'являється одяг з натуральних тканин, етнічний одяг і навіть речі з ефектами зношеності. У 1967 році в Лондоні проходить перший показ «моди хіпі». Офіційна мода зобов'язана «дітям квітів» появою багатьох стилів - етно, фолк, ретро, унісекс, дифузного стилю і, звичайно ж, джинсового, що став в 1970-і одним з найпопулярніших.

Пластикова квітка, якою Марі Квант прикрашала свої охайні моделі в дузі Лоліти, в кінці десятиріччя перетворився в справжню, живу квітку, символ прагнення до миру. Рух хіпі, що затверджував «владу кольорів», торкнувся душі

більшості молодих людей і багатьох дорослих. Квітка висловлювала їх протест проти соціальних, класових відмінностей, нетерпимість, расизму і війни. У Америці зростаюча політизація молоді, що спочатку прагнула лише до особистої свободи, почалася разом з боротьбою негритянського населення проти расової дискримінації, а кульмінацією її стали демонстрації проти війни у В'єтнамі, які підтримало і студентство європейських країн. Мова йшла про ідеологічні розбіжності з владою. У Німеччині і Франції сформувалася особливо сильна студентська опозиція, яка поклонялася Карлу Марксу і Мао Цзедуну, поступово стаючи все радикальнішим. Зрештою неприйняття ганебної, на думку студентів, політичної системи вилилося в криваві студентські хвилювання 1968 року - того самого року, коли російські танки, до жаху всього світу, роздавили ніжну квітку свободи на вулицях Праги.

У Америці в 1968 році, навпаки, знов наступило «літо любові» (рис 1.5), коли в Сан-Франциско цілими днями йшли концерти під відкритим небом, прообразом яких були славнозвісні концерти поп-музики 1967 року в Лондоні і Лос-Анджелесе. Молодіжний рух в останній раз продемонстрував мирне єднання в серпні 1969 року під час легендарного фестивалю в Вудстоці (штат Нью-Йорк), який увійшов в історію як найбільший фестиваль всіх часів, який зібрав мільйон глядачів (рис.1.6). Після цього «влада квітів», поп і рок, здавалося, втратили свою магію [10].

Фіналом наступних концертів ставали пияцтво, наркотики і насилля. Шляхи різних груп розійшлися; хіпі віддалилися в свої комуни або секти східного глузду, гомосексуалісти пішли в «блакитний» рух, жінки - в фемінізм, деякі стали активістами лівих організацій, а окремі особи - навіть терористами. Мрія про «мир і любов», до здійснення якої деякий час був ледве чи не рукою подати, лопнула як мильний пузир. Проте тепер все було вже не таким, як раніше.

Мода не відстає від цього, а навпаки швидко використовує цей новий стиль, щоб нажитися на ньому. Тепер тон в одязі все більше задає молодь. Уперше в історії вулична мода проникла у «від кутюр». Доказом геніальності Ів Сен-Лорана служить те, що він раніше за інших уловив прикмети часу: в 1960 році він показав

на подіумі чорні водолазки і шкіряні блузони, неначе задавшись метою належно одягнути молоденьку наречену рокера. Міжнародна грошова аристократія і частина журналістів розцінили цей ризикований крок як непробачний розрив з елегантними традиціями будинку Діора, який Сен-Лоран очолив за два роки до цього. Авангардна колекція вела до розставання з Діором, і ще через два роки Сен-Лоран знайшов незалежність [11].

Коко Шанель отримала різку відсіч, спробувавши викласти правила елегантності кумиру молоді - Бріжіт Бардо (рис.1.7). «Це все для немолодих», - заявила Бардо і продовжувала одягатися в стилі нетрадиційної моди з бутиків. Менше усього молодь прагнула до елегантності. Адже елегантність - це саме те, що матері нав'язували молодим дівчатам в 50-х роках, те, що старить. Тепер головну лінію розвитку моди визначали саме молоді; не дочки наслідували матерям, а матері - дочкам, часом доходячи до грані пристойності.

В кінці 1950-х років в Лондоні з'являється нова субкультура під назвою Моди (англ. Mod - from modernist) скорочено від «модерністи» - сучасні. Попередниками модов в кінці 50-х були знамениті «Тедді-бойз» (Teddy boy - хлопчик Тедді) або, як їх скорочено називали, просто «Тедді» (рис.1.8), послідовники «едвардіанського стилю» (Тедді скорочено від імені Едуард) - стилю короля Великобританії Едуарда VII.

Спосіб життя модов кінця п'ятдесятих - початку шістдесятих років, - незалежних, волелюбних, одягнених ідеально аж до найдрібніших деталей, завсідників джазових клубів, що роз'їжджають на італійських моторолерах і нерідко зловживають амфетамінами, ще не був добре знайомий широкій громадськості, однак до нього долучалася все більше і більше молодих людей (рис. 1.9) [12].

Моди пропагують правила «ідеального смаку» і мінімалізм, одягаючись за принципом - «менше означає більше». Образ «Мода», завдяки пресі, стає дуже популярним у підростаючого покоління. У 1962 році послідовниками стилю mods стають легендарні «Біплз». Вони знімають шкіряні куртки і футболки і одягаються в модні костюми.

Дівчата, які підтримують субкультуру модів, носять штани, чоловічі сорочки, взуття на плоскій підшві, роблять короткі стрижки і певний макіяж, використовуючи основу, що надає особі блідість, коричневі тінні для повік, білясту помаду і накладні вії.

Зі збільшенням числа модів зросла і увага до них з боку музичної і модної індустрії, а також телебачення. Розвиток субкультури справив сильний вплив на моду в усьому світі. «Свінгуючий Лондон» (рис. 1.10), як назвали цей феномен журналісти, включав в себе самі різні прояви культурної і сексуальної революції шістдесятих. У 2-й половині 60-х р. рух модів зійшов на спад [13-15].

1.1.2. Образ десятиріччя, ікони стилю 60-х рр. ХХст.

Але не тільки модельєри впливали на моду 1960-х років. Це час асоціюється з деякими кінозірками та іншими медійними особистостями. Одна з найвідоміших - Одрі Хепберн. Звичайно, вона стала прикладом елегантності ще в 50-х. Але саме в розглянутому десятилітті вона втілила образ Холлі Голайтли (фільм «Сніданок у Тіффані») - довге чорне плаття, яке залишає відкритими плечі, рукавички, висока зачіска, перли і діаманти.

Зразком елегантності стала і Жаклін Кеннеді. Жінки захоплювалися її приталеними костюмами в поєднанні з капелюшками-таблетками і сонцезахисними окулярами.

У 60-і чимало дівчат мріяли виглядати як Катрін Деньов. Прекрасне почуття стилю зробило її музою Ів Сен Лорана. Співачка Шер використовувала в своїх нарядах стиль хіпі. А супутниця життя учасника «Біглз» Джона Леннона Йоко. Вона демонструвала автентичні ансамблі в білому кольорі: міні сукні, високі чоботи і широкополі капелюхи.

Мода в 60-х зазнала кардинальних змін. Тепер особливо цінуватися стали не жіночі фігури з 50-х - пишні стегна і груди, вузька талія - а дуже худорляві. Яскравим приклад - відома модель того часу Твіггі. Вона стала першою моделлю з 40 розміром одягу, хоча тенденція береглася і після неї. Її образ інфантильною

дівчата в коротких сукнях викликав справжній фурор. Ще одна її особливість - яскраво підведені величезні очі (рис. 1.11).

Ще одна модель, що відрізняється такою ж стрункістю - Верушка. Вона теж одна з найяскравіших представниць епохи, яка не боялася експериментувати з одягом і макіяжем (рис. 1.12) [16,17].

1.3. Розвиток науки і техніки середини ХХ ст., вплив на розвиток напрямків дизайну

Якщо судити по ознакам, що домінували в 60-і роки, їх можна охарактеризувати як «технократичні». Вражаючі успіхи, досягнуті в 50-і роки світовою і радянською наукою, прорив в космос і «підкорення» атома створили в певних верствах населення настрої ентузіазму, віри в науку і в суспільний прогрес, що формується на її базі. У суспільстві різко зріс престиж науки і освіти, який розповсюдився частково і на культуру загалом. Ці процеси привели до того, що в шкільних класах сформувалося щось на зразок субкультури розвинених в освітньому значенні хлоп'ят, серйозно і без всякого тиску зі сторони дорослих самоосвітою, що займалися (головним чином шляхом читання літератури, нерідко досить складної).

Дванадцятирічний підліток, що відноситься до цього типу, легко міг по пам'яті намалювати на дошці схему транзисторного радіоприймача, ланцюга ядерних перетворень в реакціях синтезу і ділення, перерахувати специфічних представників тварини і рослинний світ в різних регіонах світу.

Нарівні з «технократичною», або «природньо-науковою» субкультурою у дорослому і в підлітковому середовищі виникли в 60-і роки також субкультури з гуманітарною спрямованістю, але менш впливові і менш численні. Обидві ці субкультури не були антагоністами один по відношенню до другого, тісно взаємодіяли і разом утворювали свого роду «інтелігентську» субкультуру.

Виникнення інтелігентської субкультури в підлітковому середовищі було великою і багатообіцяючою подією в соціальній історії країни. Її важлива роль

полягала в тому, що вона служила свого роду школою і постачальником наукових і технологічних кадрів самої високої кваліфікації, прищеплюючи підліткам навіть не стільки знання, скільки мотивацію безкорисного служіння науці.

Описаний вище тип «вченого підлітка» був і в ті роки відносно рідким явищем. Властиве цим підліткам огида до агресії і насилля, зіставлення «культури» і «безкультур'я» сприяло значному очищенню моральної атмосфери в підлітковому середовищі.

Таким чином, в 60-і роки у ведучих культурних центрах країни сформувався контингент інтелігентних підлітків, який мав риси «позитивної» молодіжної субкультури з властивим їй сильним впливом на особистість. Цей контингент підлітків склав конкуренцію агресивної субкультури і протягом десятиріччя дуже сильно її потіснив, збивши її престиж [18].

60-і роки - ера синтетики і всього штучного. Синтетичні тканини широко поширені в масовій моді - вони вважаються найбільш зручними і практичними, так як не мнуться і легко стираються, крім того, вони дешеві. Саме в цей час з'являються пластик, тканини з люреksom, вініл, кримплен, нейлон, дедерон, дралон, дакрон, лайкра, поліестер і т.д.

Вперше у виробництві колгот починає застосовуватися Lycra, обкручена поліамідом у чисто функціональних виробках, так званих «підтримуючих або затягуючих колготках» для комфорту ніг. Розробка і початок виробництва надтонких видів нитки нового покоління приводить до початку масового застосування Lycra у першокласних дуже тонких колготах і панчохах. Створення технології Lycra 3D приводить до випуску колгот, які характеризуються неперевершеним комфортом і зовнішнім виглядом. Основним матеріалом у колготах є поліамід (нейлон) - нееластичний синтетичний матеріал. Нитка поліаміду являє собою джгут, утворений з декількох подовжніх ниток великої довжини. Мікрофібра - той же поліамідний джгут, що складається з великого числа тонких монониток. Колготи з мікрофіброю відрізняються бархатистою м'якістю. Lycra - це сегментований поліуретан (за властивостями схожий на

каучукову гуму). Нитка лайкри, утворена з декількох подовжніх мономерів, здатна витримувати значне розтягнення без залишкової деформації.

В кінці 1960-х дитячі панчохи були майже витіснені з ужитку, але для підлітків і тим більше дорослих колготи не випускалися, а імпорتنі коштували дорого і були в дефіциті. Особливо не пощастило дівчатам, чиє дорослішання припало на ці роки: з дитячих колгот вони вирости, дорослих в СРСР не виробляли, в брюках в школу ходити заборонялося, залишалося або носити прості х/б панчохи на поясі або просити батьків купити «дорослі» капронові, точніше, дедеронові колготки.

Дедерон - поліамідне волокно, аналог нейлону виробництва НДР. При цьому дедеронові колготки мали дуже маленьку щільність (не більше 15-20 den) і розріджену, майже ажурну структуру. Мабуть, спочатку їх виробляли настільки тонкими, щоб підкреслити невагомість в порівнянні з бавовняними, але завдяки цьому вони рвалися і «тікали» значно швидше.

Мода того часу прихильна до ненатуральності - накладним віям, перуки, шиньйони, біжутерії. Цей бум зводить на п'єдестал американського «короля біжутерії» Кеннета Джей Лейна, який відкрив в 1963 році фірму, що випускає оригінальну біжутерію і ексклюзивне взуття. Кеннет створював унікальні штучні прикраси для Жаклін Кеннеді, Елізабет Тейлор, Одрі Хепберн і т.д [18-20].

У моді великі яскраві прикраси з пластмаси, штучні коштовності, великі окуляри в пластмасовій оправі (рис.1.13), взуття та аксесуари з полімерних матеріалів (рис. 1.14).

1.4. Вплив розвитку культури та мистецтва періоду 60-х років ХХ ст. на виникнення та розвиток нових напрямків дизайну

У мистецтві десятиріччя царювали такі напрями, як поп-арт і оп-арт.

Поп-арт. У інших країнах епоха шістдесятих пройшла під знаком імен, одним з яких став культовий авангардний художник Енді Уорхол (справжнє ім'я - Андрій Вархола, 1928-1987). У 1960-ті майбутня зірка поп-арта тільки почав малювати свої полотна. Проте, Уорхол в співавторстві зі своїм особистим

секретарем Пет Хекетт оповів в книзі "ПОПізм", без помилкової скромності супроводивши її підзаголовком «Уорхолівські 60-і»: "Коли до 1960 року в Нью-Йорку з'явився поп-арт, всі ним так пройнялися, що навіть нудним європейським розумникам довелося визнати його частиною світової культури. Поп-арт працював з образами, які будь-який перехожий з Бродвею визнавав на раз - комікси, столики для пікніка, чоловічі брюки, знаменитості, завіски для ванної, холодильники, пляшки кола - загалом, з всіма тими класними сучасними речами, яких так старанно не хотіло помічати сучасне мистецтво".

У 1962 році Уорхол створив сенсаційну серію полотен, на яких були зображені, часто в кричущих кольорах, банки кока-кола і консервів, в тому числі - славнозвісні зображення банки томатного супу «Кемпбелл» (рис. 1.15), що стали візитною карткою Енді Уорхола. Радикальні арт-критики відразу звернули на них увагу, заявивши, що твори молодого художника майстерно розкривають вульгарність, пустоту і безликість західної культури масового споживання. Згодом Уорхол став створювати більше епатажу у своїх творах, таких як виконані в «кислотній» манері образи кумирів сучасного суспільства: Мерилін Монро (рис.1.16), Міка Джаггера, Одрі Хепберн (рис.1.17), Мао Цзедуна. У цей час ринкова вартість картин Уорхола нерідко вимірюється десятками мільйонів доларів.

Оп-арт міцно пов'язаний з абстракціонізмом, тут створюється особливе естетичне середовище калейдоскопічних ефектів, особливі зображальні форми, далека від відтворення дійсність. Спираючись на певні психологічні особливості людського сприйняття, художники оп-арта успішно використали деякі зорові ілюзії. В оп-арті фігурує колір, декоративний, контрастний або м'який, що тане в півтонах, і геометризований малюнок у вигляді спіралевидних, що звиваються ліній, одноманітних геометричних контурів, ускладнених накладенням або поєднанням різних планів узору. Творчість оп-арта можна було б розглядати як різновид декоративно-прикладного мистецтва. Відомо, що художники-модельєри широко використовують оптичні мотиви в розписі тканин, створюючи

монохромні або колірні композиції, що переливаються при всякому русі костюма або плаття.

Оп-арт прагне до досягнення оптичної ілюзії руху нерухомого художнього об'єкта шляхом психофізіологічного впливу на глядачів, їх активізації. Естетична специфіка Оп-арта полягає в заміні класичної перспективи багатофокусним баченням віртуального оптичного простору. Рух в ньому завжди віртуальний, а не реальний: візуалізується сама його ідея. Створюється ілюзія, площинне сприйняття картини руйнується.

Художники оп-арта використали різні зорові ілюзії, спираючись на особливості сприйняття плоских і просторових фігур. Ефекти просторового переміщення, злиття, ширяння форм досягалися введенням ритмічних повторів, різких колірних і тональних контрастів, перетину спіралевидних конфігурацій, що звиваються в лінії.

Задача оп-арта - обдурити око, спровокувати його на помилкову реакцію, викликати образ "неіснуючий". Візуально суперечлива конфігурація створює нерозв'язний конфлікт між фактичною формою і формою видимого.

За мотивами оп-арту свої колекції розробляли: П'єр Карден, Hermes, Lanvin, Gres, Leonard-Fashion, Marsel Blank.

1965 рік, Бріджет Райлі виставлялась в нью-йоркському музеї сучасного мистецтва. Ця виставка, що мала назву The Responsive Eye, вперше привернула увагу світової громадськості до течії Оп-арту. Картина Течія, 1967 (рис.1.18), була зображена на обкладинці каталогу цієї виставки. Але вона поступово розчаровувалась через використання робіт в комерційних цілях, коли відкрила, що в США немає ніякого захисту авторських прав для художників. Такий захист з'явився тільки 1967 року за незалежної ініціативи нью-йоркських художників.

Зробивши собі бездоганну стрижку, «королева міні-спідниць» Мері Квант викликала на початку 60-х років таку могутню хвилю наслідування, яку до неї викликала тільки Коко Шанель в 1917 році. Взявши за зразок грибоподібну стрижку «Бітлз», новоявлений Фігаро Відал Сассун додав їй асиметричність і модну гостроту. Завдяки цьому воно облягало голову ідеально, немов

футуристичний шолом. При такій зачісці, що підкреслює круглу, об'ємну форму голови, шия і тіло здавалися ще більш ніжними і крихкими. Очі, збільшені за допомогою всіх мислимих прийомів макіяжу, посилювали враження дитячості. Ідеальна жінка десятиріччя не володіла сильно вираженими ознаками жіночності. У 1959 році Володимир Набоков якраз опублікував в Європі свою «Лоліту», і це ім'я назавжди стало символом інфантильної спокусниці.

Каблуки-шпильки, корсети, підв'язки 50-х років змінилися м'якими бюстгальтерами, трикотажними колготками і чобітьми на плоскій підшві. Товстий шар макіяжу поступився місцем новій природності. «Старому стилю в макіяжі прийшов кінець!» - рішуче заявила Марі Квант, але одночасно підкреслила, що косметика зараз важливіше, ніж коли б те не було, тому що колір повинен бути ідеальним, як у немовляти. За допомогою її продукції маленькі англійки вчилися накладати грим настільки уміло, що виглядали ненафарбованими. Але очі - це зовсім інша справа! Мода дозволяла жінкам накладати на очі так багато фарби, що в результаті це виглядало по-дитячому наївно: неначе макіяж робила маленька дівчинка, що не уміє дотримувати міру. Часто виникало враження, що дівчата просто збавляються - наприклад, коли Пенелопа Трі (рис.1.19), одна з трьох англійських топ-моделей, наклеїла на нижню повіку більш довгі вії, ніж на верхні, внаслідок чого її маленьке трикутне личко здавалося оберненим.

Квіти означали молодість і природність, навіть якщо були виконані з пластику, як маргаритка - фірмовий знак Марі Квант, який зробився модною прикрасою. Використання пластику в одязі і аксесуарах відповідало вірі в майбутнє і ейфорії з приводу освоєння космосу. Фарби одязі і макіяжу, здавалося, також мали космічне походження: стрункі, одягнуті в біле і сріблясте, виглядали невагомими. Чоботи носили і влітку - правда, укорочені, не вище за кісточку. Круглі стрижки, плаття геометричної форми, ясні, чіткі узорі в дусі поп- і оп-арта, світлі фарби - все це створювало образ, що дихає молодістю і чистотою, який краще за всіх відобразила Твіггі (рис. 1.20). У 16 років стала обличчям салону краси. У 17 «Daily Express» визнав її обличчям року. Працювала з

культовими фотографами 60-х: Гельмутом Ньютоном і Сесилом Бітон. Її називають першою супер моделлю в історії модного бізнесу. У 67-68 роках компанія Mattel навіть випускала Барбі- Твіггі. Вона поклала початок моді на дуже худе, дитяче тіло, що викликало хвилю анорексії, дівчата хотіли бути схожими на неї. Її стиль - це коктейль з рок-н-ролу, культури хіпі, атрибутики панка. Вона як дитина, як велика лялька. Короткі спідниці на ній виглядали не зухвало, а дуже мило, ніби на школярці. Твіггі зробила хлоп'ячу стрижку неймовірно популярною, на тлі складних «Вавилон» і «Баббет» це виглядало більш ніж оригінально. У макіяжі вона робила основний акцент на свої величезні очі, намагаючись візуально збільшити їх ще більше. Твіггі дуже густо фарбувала вії тушшю, профарбовуючи навіть нижні вії, так, що вони практично злипалися, створюючи абсолютно лялькове враження.

Наступна неповнолітня топ-модель внесла в цей образ нотку порочності: кола під очима у Джин Шрімpton, що отримала прізвисько Креветка, примушували передбачити, що вона не висипалася багато ночей підряд. Креветка носила довге гладке волосся, і це викликало нову моду на зачіски. Головка, як і раніше, повинна була бути круглою і пишною; а оскільки у багатьох волосся було для цього недостатньо густим, жінки приймалися відчайдушно начісувати їх. Можна було також вдатися до накладок і шиньйонів.

Властива «дітям кольорів» любов до оголеного тіла передалася високій моді, і в 1968 році на подіумі «від кутюр» з'явилися прозорі блузки, під якими не було нічого. Хіпі розмальовували власні тіла узорами - модні журнали типу «Вог» перетворили це в актуальну тенденцію. А Верушка фон Лендорфф розвивала живопис по тілу все далі і далі, поки не перетворила її в чисте мистецтво - а заодно і в свою нову професію. Німецька модель Верушка - є уродженої графинею Вірою Готліб Ганною фон Лендорфф. Як велику модель її відкрив фотограф Франко Рубартеллі, зробивши серію авангардних знімків. Після чого вона працювала з великим провокатором Сальвадором Далі. За час своєї кар'єри вона знялася для, більш ніж, 800 обкладинок журналів!

Мабуть, вже нікому не вдасться з'ясувати, хто ж насправді винайшов міні: Марі Квант або Андре Курреж. Але багато що говорить на користь припущення, що ця новаторська модель народилася в Лондоні - наприклад, той факт, що саме там знаходилися джерела усього молодіжного руху 60-х років. Крім того, простенькі міні-плаття, які могла зшити своїми руками будь-яке дівча, зовсім не нагадували останній крик моди. Зате вони органічно виглядали у вітринах екстравагантних бутиків на Кінгз-Роуд і Карнабі- Стріт, де одягалися дочки, не бажаючи бути схожим на своїх матерів. Саме це підштовхнуло Марі Квант до того, щоб в 1955 році відкрити там свій бутик, де вона торгувала саморобними моделями. Через десять років газети всього світу сурмили про її міні-спідниці - під час американського турне модельєра їх демонстрували манекенниці дитячого вигляду, танцюючи під звуки поп- музики. Міні були свіжі і невинні, немов дитячі платтячка.

Звичайно ж, міні було видатним винаходом десятиріччя; але що стало б з міні-спідницею без колготок і чобіт? Лише це потрібне поєднання забезпечило жінкам свободу руху, що повністю змінила їх поведінку. І хоч честь бути першовідкривачем міні-спідниці, швидше усього, належить Марі Квант, то скомбінувати міні з чобітьми уперше вирішив Андре Курреж, довівши, що з'єднання вуличної моди і «від кутюр» може привести до появи нескороминущих тенденцій.

«These boots are made for walking» («Це взуття зроблене, щоб ходити пішки»), - заспівала в 1977 році Ненсі, дочка Френка Сінатри, і ця пісня стала її єдиним хіт. Всюди в світі жінки готові були пуститися в довгу дорогу до емансипації, і пісня Ненсі наповнювала їх серця оптимізмом. Однак, подивившись на ноги Ненсі, уважний спостерігач помітив би на них найбільшу перешкоду, що перегороджувала дорогу до свободи: адже модні білі чоботи співачки були... на високих підборах! Багато хто, подібно Ненсі, попалися в пастку жіночності; разом з міні їм захотілося всюди носити взуття на шпильці і панчохи з підв'язками.

Саме Курреж пояснив всім, що тільки чоботи на низьких каблуках дозволяють зберегти контакт із землею і дійсністю. Він же запропонував на зиму

в'язані колготки. Але самою важливою новиною були тонкі колготки. Вони могли бути будь-яких кольорів і з будь-яким малюнком, в стилі оп- і поп-арта і витіснили з ринку панчохи, які, проте, через декілька років знову увійшли в моду[18,19]

1.4.1. Космічна мода 60-х

Важливим чинником було освоєння космосу, яке обіцяло безмежне майбутнє після безмежного розвитку, який обіцяв безмежні перспективи услід за безмежним розвитком. Вже в 1961 році в космосі побувала перша людина - російський космонавт Юрій Гагарін. Але нова епоха, що змінила в тому числі і наш одяг, по-теперішньому часу почалася лише з 1969 року, коли американці Ніл Армстронг і Едвін Олдрін ступили на поверхню Місяця.

Андре Курреж першим показав світу моду майбутнього. Мало того, що він ще в 1961 році ввів міні-спідниці в арсенал «від кутюр»; в 1964 році Андре Курреж створив «стиль космічного віку». Його манекенниці виходили на подіум швидким кроком, в білих чоботях без каблуків, в сліпуче білих або сріблястих костюмах суворого геометричного крою. Вони здавалися істотами з іншої галактики, які щойно прилетіли на землю з космосу (рис. 1.21).

Пьер Карден, також зачарований футуристичними ідеями, створював костюми, неначе призначені для роботів: підкреслені геометричні крій і опуклості і впадини. Узори і вирізи на його коротких прямих платтях справляли таке враження, немов їх створювали за допомогою циркуля і лінійки (рис. 1.22). Під плаття надівали чорні водолазки. Як і Курреж, він також любив суворий чорно-білий малюнок, але охоче застосовував і незвичайні колірні поєднання.

Цікаво, що космічна фантазія Кардена була обмежена одягом, він працював над створенням предметів інтер'єру.

Третім видатним кутюр'є в когорті авангардистів був Пако Рабанн. Його «утопічна мода» з пластику і металу нагадувала спорядження космонавтів. Проте моделі Пако Рабанна навряд чи годилися на роль повсякденного одягу (рис. 1.23).

Цікаво, що «рабанівські» експерименти тут же були інтерпретовані в кіно. У 1968-му році виходить фільм Роже Вадима «Барбарелла». Реліз фільму звучав так: «Шукачка сексуальних пригод Барбарелла подорожує по Всесвіту. Вона зустрічається з представниками рас і цивілізацій найрізноманітнішої зовнішності і несе їм усім любов». Костюми для Джейн Фонда робив Жак Фонтера, за мотивами моделей Пако Рабана (рис. 1.24).

І все-таки самим сучасним з всіх модельєрів був Ів Сен-Лоран, незважаючи на те, що жінки в його одязі аж ніяк не були схожими на космонавтів. Сен-Лоран звернув свій погляд не в космос, а на міські вулиці, сезон за сезоном виводячи на подіум дух часу, вишукано трансформований у «від кутюр».

Після показу першої ж колекції Сен-Лорана, журнал «Лайф» назвав її «найкращою колекцією жіночих костюмів, створених після Шанель». Для створення свого стилю в 1960-і роки Сен-Лоран запозичує елементи з чоловічого гардероба, вводить в жіночу моду шкіряні піджаки, височенні чоботи до стегна, чоловічі смокінги. Модельєр вважається одним із засновників стилю унісекс.

У 1965 році Сен-Лорана демонструє в своїй новій колекції знамениті сукні з трикотажного полотна - простого крою, без коміра і рукавів, з декором у вигляді великих кольорових клітин, створені за мотивами живопису художника Пітера Мондріана (рис. 1.25). Їх доповнюють туфлі, зроблені дизайнером взуття Роже Вів'є - чорні човники на низькому підборі з квадратним носом і квадратної металевою пряжкою.

У літній колекції 1966 року з'являються брючні костюми та сукні з трикотажу в стилі «поп-арт» - з величезними аплікаціями у вигляді губ, сердець, жіночих профілів і контуру тіла. У літній колекції 1968 року Сен-Лоран пропонує стиль «сафарі». У цій же колекції присутні прозорі блузи, смокінги, комбінезони та шорти.

Великою новиною цього десятиріччя була Pret-a-porter і мода з бутиків. Всі кутюр'є внесли в неї свій внесок, проектуючи другі, а іноді навіть треті лінії, які відповідно ставали більш дешевими і «молодіжними», чим «від кутюр». І навпаки: власники бутиків, подібно англійці Марі Квант, німцю Жілю Сандеру і

француженці Доротее Бі, перетворювалися у видних модельєрів. Класові відмінності в області моди згладилися, і до кінця десятиріччя в ній запанувала повна свобода: міні існували поруч з максі, брюки - поруч з спідницями, футуристичні форми і малюнки - поруч з фольклорними і психоделічними.

Багато, хто вважав, що це кінець моди, яка, на їх думку, не могла вижити без диктатора, яким був, наприклад, Діор в 50-х роках. Але катастрофи не сталося; висока мода, як і все суспільство, пережила землетрус, визваний молоддю, але при цьому змінилася, помалу вбираючи нові ідеї. Лише Крістобаль Баленсьяга, як самий послідовний представник високого мистецтва шиття, в жаху відвернув свої погляди від сучасності. «Мода стала вульгарною», - сказав він про Pret-a-porter і одягу з бутиків і закрив свої салони в Парижі і Іспанії. Після цього його сама елегантна клієнтка, прекрасна Мона фон Бісмарк, три дні проплакала, лежачи в ліжку: вона не знала, де їй тепер знайти кутюр'є, який допоміг би їй підтримувати ті високі стандарти, до яких вона звикла [19,20].

1.5. Сучасна мода на 60-і

Модні тенденції 1960-х затребувані і в наш час. Звичайно, використовуються інші тканини, фурнітура, аксесуари. Але силуети суконь, особливо вільна трапеція або жіночний фасон з пишною спідницею, часто миготять на подіумах. Повертається любов до яскравої біжутерії. Або інший варіант - мінімалізм: чорна сукня, перли і туфлі-лофери. Також актуальні брючні костюми, білі блузки та краватки, в тому числі і для жінок. Навіть купальники відповідають тій епосі.

Мода постійно змінюється. Але вона не тільки пропонує нове, а й повертається до старого. Стиль 1960-х років знову актуальний, так що варто звернути увагу на його напрямки в одязі. Додайте нові лінії і силуети в свої комплекти, не бійтеся приміряти сукні, брюки або купальники (рис. 1.26).

Зачіски цієї епохи – це найрізноманітніші стилі. Деякі жінки вибирали ефектні вулики, тобто волосся, зав'язане високо на маківці, з розпущеними пасмами, падаючими ззаду. Зачіска нагадувала вулик, звідси і назва.

Прихильників більш коротких стрижок надихнули Твіггі і Міа Ферроу, які не побоялися вийти за рамки канону. Вони сміливо стригли волосся прямо у голови, підкреслюючи незалежність і створюючи раніше невідомий тренд. Жінки, які любили стиль дітей-квітів, віддавали перевагу прямому розпущеному волоссю, прикрашеному тонкими плетеними шарфами. Жаклін Кеннеді, з іншого боку, створила моду на плоский капелюх, який швидко став одним з найбажаніших жіночих аксесуарів. Типові чоловічі зачіски 60-х – пряме або злегка хвилясте волосся до плечей, найчастіше з чубом.

У гардеробі модниць 60-х не могло не вистачати модних аксесуарів. Що стосується ювелірних виробів, тріумфом стали довгі звисаючі сережки геометричної форми, зазвичай зроблені із золота і ультрамодних – також сьогодні – перлів. Високий попит мали всі яскраві колористичні рішення, як і модні намиста з квітами. З сумочок жінки вибрали квадратні пластикові моделі зі зручною подвійною ручкою зверху. Модними пропозиціями були також сумки листоношки, скриньки і клатчі. Ці фасони і раніше залишаються в каноні, і з ними легко створити унікальний образ – не тільки в ретро-стилі!

ДОДАТКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Рис. 1.1 Уші Обермайер

Рис. 1.2 Група «Роллінг Стоунз»

Рис. 1.3 Група «Бітлз»

Рис. 1.4 Хіпі

Рис. 1.5 Рис. 1.6 Фестиваль у Вудстоці в 1969р.

Рис. 1.7 Бріжіт Бардо

Рис. 1.8 Лондонські Тедді Бої, 1954

Рис. 1.9 Стиль перших британських модів початку 60-х

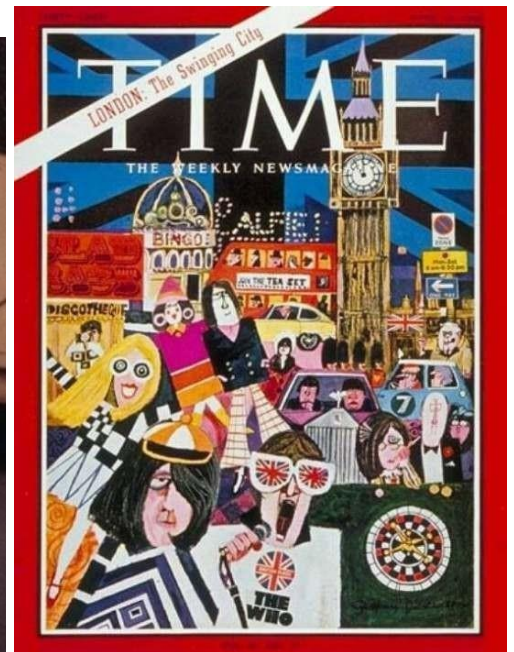

Рис. 1.10 Обкладинка журналу Time за квітень 1966р - перша згадка терміна "свінг Лондон"

Рис. 1.11 Модель Твіггі

Рис. 1.12 Модель Верушка

Рис. 1.13 Стильні окуляри 60-х років

Рис. 1.14 Аксессуары

Рис. 1.15. «Кемпбелл»

Рис. 1.16 Мерилін Монро

Рис. 1.17 Одрі Хепберн

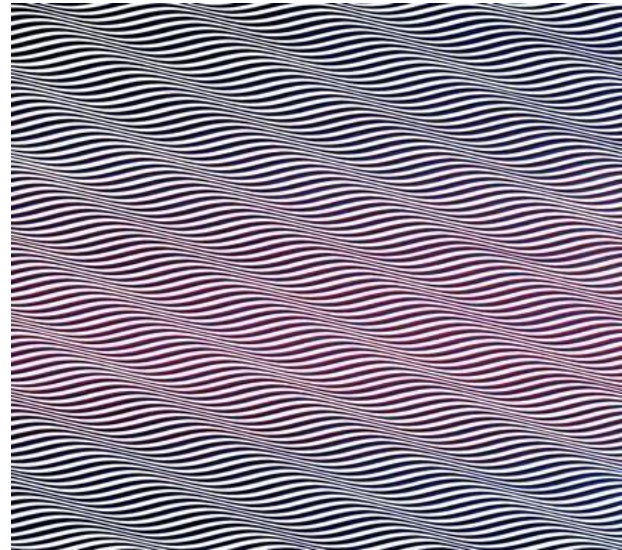

Рис. 1.18 Бріджет Райлі «Течія», 1967

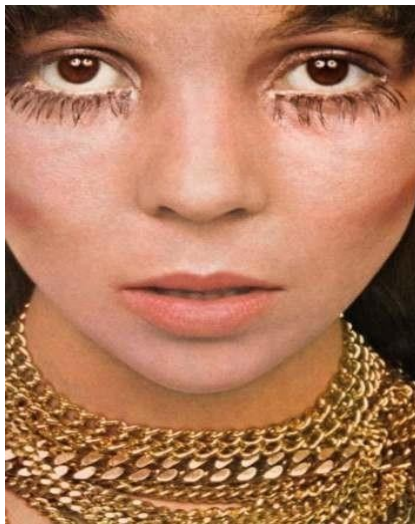

Рис.1.19 Пенелопа Трі

Рис. 1.20 Твіггі

Рис. 1.21 Андре Курреж

Рис. 1.22 Пьер Карден

Рис. 1.23 Пако Рабанн

Рис. 1.24 Костюм Барбарелли

Рис. 1.25 Сукні за мотивами картин Піта Мондріана

Рис. 1.26 Сучасна трактовка модних течій 60-х р.р. ХХст.

РОЗДІЛ 2

ПРОЕКТНО - КОМПОЗИЦІЙНИЙ

Проектування нового одягу неможливе без аналізу стилів і напрямків сучасної моди, її ключових тенденцій, палітри модних кольорів і матеріалів, а також модного типу фігури, який диктує зміни в конструкції моделей, величин припусків. Важливо вказати тенденції, які підкреслюють актуальність обраної теми проекту.

2.1. Головні стилістичні ознаки періоду 1960-1970-х рр. ХХ ст.

Розглядаючи моду того часу, можна виокремити головні характерні ознаки такі, як: свобода, відкритість, молодіжність, кольоровість, яскравість, емоційність, сексуальність, синтетичність, космічність, мінімалізм, «вульгарність» (говорив Крестобаль Баленсьяга). Шістдесяті були культом юності і весь світ насолоджувався ним.

Загалом, головними трендами 60-х років були:

- футуристичність;
- тема космосу і геометричних форм;
- довжина міні;
- А-силует, силует кокон;
- білий колір (Андре Курреж пропонував біле пальто, водолазку, рукавички), яскраві кольори - жовтий, помаранчевий, рожевий, зелений, салатний, блакитний;
- бікіні - звільнення свого тіла від зайвого;
- принти - графічні орнаменти (зігзаг, ромби, кола), клітинка, оптична ілюзія, смужка, квіткові мотиви, абстракція. Даємо волю своїй любові до ретро: вінтажні принти епохи 60-х користуються великим успіхом і зараз. Особливо добре вони виглядають в форматі коротких суконь, які носили богемні дівчата тієї епохи, а також в костюмі- двійці з брюками

або спідницею. Головне - не боятися поєднувати кілька різних візерунків в одному вбранні;

- синтетика - бум всього штучного - практичність, доступність, економність, зручність, майже не зминаються;
- хіпі - або «діти квітів» - в одязі це легкість, багат шаровість, сукня-максі, тканини натуральні, яскравих природніх відтінків.
- сафарі - популярним він став у 60-х роках завдяки Іву Сен-Лорану.

Відтоді розслаблений стиль мандрівників з року в рік кочує просторами дизайнерських колекцій, набуваючи щоразу нових модифікацій. Аналізуючи модні колекції «Весна-літо 2021» можна побачити втілення духу 60-х (Рис. 2.1., 2.2.).

Стиль сафарі залишив свій слід у колекціях Dolce & Gabbana, Alberta Ferretti, Stella McCartney, Hermes, Max Mara і багатьох інших брендів. Спокійні природні відтінки, натуральні тканини, накладні кишені, шнурівка, коміри-стійки, погони, великі гудзики — все це про головні ознаки стилю сафарі, завдяки яким він вирізняється своєю практичністю й універсальністю в літній сезон.

Актуальні зачіски надихаються минулим, і епоха 60-х років досі залишається головним джерелом натхнення. Високий хвіст в стилі 60-х стає все більш популярним. Волосся може бути як прямим, так і пухнастим, що додасть ще більшого ефекту минулих десятиліть. Але хвіст обов'язково має бути на маківці. Наш образ ми доповнили стрічкою з надписом. Модні кольори волосся, що нагадують метали: мідь, бронзу, срібло, латунь.

60-і додають тренд на всілякі зачіски з начосом. Звичайно, перевтілюватися в Бріжит Бардо зовсім необов'язково, але якщо дуже захочеться, можна мати на це всі законні права [20-22].

Якщо в 50-х роках минулого століття вся увага в макіяжі акцентувалася на губах, то макіяж 60-х років змістив фокус на очі. Якщо 50-і подарували нам чуттєві і жіночні образи з червоними губами 50-х років, то на хвилі фемінізму макіяж 60-х років став більш зухвалим, і в той же час романтичним (Рис. 2.3.).

У моді 60-х така приголомшлива різноманітність аксесуарів, що складно вибрати і все повертається в сучасному рішенні: великі акцентні сережки; обручі для волосся; масивні прикраси; резинки для волосся; стрази, перлини, ланцюжки та каблучки для волосся (див. Рис. 2.3.).

Рис. 2.1. Колекція Christopher Kane, весна-літо 2020

Рис. 2.2. Колекція модельєра Жана Пату, 1966

Рис. 2.3. Модні образи та взуття в стилі 60-х рр. XX ст.

2.2. Визначення стилістики та творчої концепції майбутньої колекції

У результаті передпроектного аналізу визначаються модні напрямки в дизайні одягу, стиль і асортимент майбутньої колекції одягу. На основі проведених передпроектних досліджень формується первинна ідея образу колекції й обирається джерело творчого натхнення.

Творчими джерелами при створенні дизайнером колекції одягу можуть послужити будь-які природні явища, елементи навколишнього середовища, події, що відбуваються в світі, музика, живопис, твори декоративно-прикладного мистецтва, предмети побуту, архітектура, інженерні споруди, деталі машин, різноманітні механізми, біоформи, видовищні заходи, література, балет, театр цирк, кіно, музичні інструменти, різноманітні фактури, екологія, історичний, національний і класичний костюми, ретро-мода та інше. Вивчення джерела творчості з метою його подальшої трансформації в нові форми модного одягу має певні етапи: спочатку об'єкт досліджується візуально, потім виділяються характерні ознаки, які беруться за основу роботи над ескізами костюмних форм [23,24].

Графічний проект колекції одягу створюється з урахуванням законів і засобів композиції, з застосуванням способів гармонізації та різних технік зображення. Графічна манера виконання проекту повинна привертати увагу й ефективно доносити ідею автора до глядача. Головна мета ескізного проектування - пошук і

створення яскравого, виразного, гострого образу, наділеного певною смисловою символікою і знаковістю. Вимоги до графічної частини проекту колекції одягу:

- оригінальність ідеї,
- цілісність композиції,
- відповідність графічної подачі,
- композиційна рівновага,
- пластична і ритмічна узгодженість,
- колірна гармонія,
- акуратність виконання.

Творча концепція визначає ціннісний, художній зміст проекту. Концепції в дизайні, як правило, відображають важливі проблеми, які хвилюють людину і суспільство в ту чи іншу епоху. Дизайн покликаний орієнтуватися на потреби людей і вносити свій внесок у вирішення їх проблем.

При проектуванні творчої колекції моделей жіночого одягу, була поставлена головна мета - створення моделей одягу в стилі 60-х років ХХ ст., поєднавши з сучасними модними напрямками та тенденціями на сезон весна-літо 2022.

Моделі колекції призначені для жінок вікової групи 20-40 років, з оригінальним конструктивним та художнім рішенням. Головний девіз - «Чим менше – тим краще».

Дослідивши та проаналізувавши потреби групи споживачів, сучасні вимоги до одягу і тенденції моди весна-літо 2022, головні акценти одягу та характеристики стилю 60-х років, було розроблено творчу колекцію різного асортименту одягу.

2.3. Художньо-композиційний опис структури колекції одягу

Художньо-композиційний опис моделей колекції одягу являє собою аналіз стабільних елементів колекції (силует, пропорції, ритм мас) зі схемою ряду

формотворчих елементів колекції у вигляді геометричних або пластичних форм. Основними засобами об'єднання моделей в колекційні ряди є пропорційні і ритмічні відносини форм костюмів і їх складових елементів.

Зв'язок моделей костюмів в колекції здійснюється на основі контрастних, нюансних або тотожних відносин основних елементів форм костюмів. Вибір контрастного, нюансного, тотожного рішення залежить від призначення і особливостей художньої ідеї колекції.

Обраний стиль став основою творчої концепції, так як є легендарним космічним десятиліттям в історії світової моди, що символізує молодість, бунтарство, сексуальність, свободу та експресивність образу, що проявлялися не тільки в одязі, але й в усіх аспектах життя [25,26].

2.3.1. Загальні характеристики морфологічної структури та кольорової гама колекції

Загальні характеристики морфологічної структури колекції. Створена колекція має прямий та трапецієвидний силуети, з геометричними формами, з короткою та міні довжиною; рукави довгі та короткий; виріз V-подібний; вшивний комір: відкладний прилеглий, стійка прилягаючий [27].

Провідна кольорова гама колекції. Також була проаналізована сучасна кольорова палітра, з якої обрано п'ять гармонійно поєднаних та актуальних на цей час відтінків для розробки ескізів моделей (Таблиця 2.1). Палітра весна-літо 2022 виражає наше прагнення до відчуття звичного, знайомого, близькості і впевненості, дружній і привабливій палітрі, яка дає нам відчуття невимушеності і свободу бути самим собою.

Провідна кольорова гама колекції

№	Назва, характеристики кольору	Колір
	1	2
1	<p>PANTONE 15-5718 Biscay Green - Біскайський зелений- це відтінок, який нагадує нам теплі, чисті води тропічних пляжів. Прохолодний, освіжаючий і прозорий, цей бірюзовий малює в уяві плани на відпустку і йде засмаглій шкірі.</p>	
2	<p>PANTONE 16-1324 Lark – Жайворонок - відтінок близький до класичного відтінку хакі. Гірчично-жовтий тон, дуже чистий і натуральний.</p>	
3	<p>PANTONE 16-3802 Ash – Сильний і спокійний, розкішний відтінок попелястого - сіро-бежевий.</p>	

4	<p>PANTONE 13-0822 Sunlight - Сонячне світло-делікатний пастельний жовтий Sunlight дарує тепле почуття радості, веселощів і оптимізму весняного сонячного дня.</p>	
5	<p>PANTONE 18-1345 Cinnamon Stick - Паличка кориці- теплий, пряний, безумовно дуже земний відтінок коричневого Cinnamon Stick з одного боку дуже не простий. Але він допоміг створити несподівані комбінації кольорів і з холодними кольорами, і з яскравими, і з пастельнимикольорами весни.</p>	

2.3.2. Розподіл колекції одягу на блоки за призначенням

Колекція - це систематизоване зібрання будь-яких однорідних предметів, що представляють науковий, історичний або художній інтерес. Художня система «колекція» в проектуванні одягу - це серія моделей костюмів, об'єднаних спільною ідеєю, емоційно-художньою виразністю образу, єдністю стилю, форми, колірної рішення і застосовуваних матеріалів [28-30].

Колекція може складатися з різних елементів - одиничних моделей, комплектів, ансамблів, доповнень, аксесуарів. У колекції кожен костюм композиційно завершений і володіє цілісністю. У свою чергу, колекція, що складається з таких костюмів, являє собою гармонійну цілісну систему, в якій кожен елемент (костюм) пов'язаний з іншими складовими і навпаки. Вся колекція будується за законами композиції. Колекція - це не механічне об'єднання різних моделей в одну групу. Колекцію як художню систему відрізняють ознаки, властиві

будь-пластичної композиції. За типом колекцію визначено, як «Авторську». Авторська колекція за мотивами 60-70-х рр. ХХ ст. - блокова, поділена за призначенням:

- Блок моделей колекції повсякденного одягу (Рис. 2.4.)
- Блок моделей одягу колекції ділового призначення (Рис. 2.5.)
- Блок моделей одягу колекції нарядного призначення (Рис. 2.6.)
- Блок моделей білизни колекції (Рис. 2.7.)

Рис. 2.4. Блок моделей колекції повсякденного одягу

Рис. 2.5. Блок моделей одягу колекції ділового призначення

Рис. 2.6. Блок моделей одягу колекції нарядного призначення

Рис. 2.7. Блок моделей білизни колекції

2.4. Художньо-композиційний опис блоку колекції моделей

Визначено основні силуетні форми, композиційно-конструктивне, пропорційно-ритмічне членування форми (застосування рельєфів, гофрування, призбирування, укладання в склади тощо). Обґрунтування колірної гами і декору моделей передбачає визначення колірних і фактурних поєднань, типу і композиції декору (орнаментика, фактура, конструктивні і декоративно-конструктивні лінії, накладні деталі, тощо). Особливості визначено в Таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Художньо-композиційний опис блоку колекції моделей

Ескіз	Художньо-композиційний опис
1	2
 <p data-bbox="250 1604 386 1640">Мод.№1</p> <p data-bbox="457 1604 594 1640">Мод.№2</p>	<p data-bbox="691 858 1471 1283">Мод.№1 Сукня приталеного силуету, з декоративними вставками на передній частині спідниці виробу. Спідниця відсічна по лінії талії, розширена до низу, з асиметричною лінією низу. Рукав сукні ушивний, 3/4 довжини. Полочка виробу оформлена V-образним вирізом горловини.</p> <p data-bbox="691 1304 1471 1665">Мод.№2 Комплект жакет та спідниця. Жакет вкорочений до лінії талії. Рукав ушивний - сітка. V- образна лінія горловини жакету оформлена відкладним коміром. Спідниця із завищеною талією, розширена до низу. З декоративними вставками, та вставкою із сітки.</p>

Мод.№3   Мод.№4

Мод.№3 Складається з блузи прилеглого силуету, з асиметричним вирізом горловини, рукав ушивний, 3/4 довжини з манжетами. Спідниці з асиметрично розташованим розрізом, зі вставкою із сітки. Спідниця подовжена, розширена до низу.

Мод.№4 Складається з блузи прилеглого силуету, відрізної по талії з кокеткою. V-образний, глибокий виріз горловини, рукав ушивний, довжиною до ліктя з манжетами. Спідниці з асиметрично розташованим розрізом, з декоративними вставками із сітки. Спідниця подовжена, розширена до низу.

Мод.№5   Мод.№6

Мод.№5 Сукня прилеглого силуету, з декоративними асиметричними вставками із сітки. Спідниця відсічна по лінії талії, розширена до низу, з високим розрізом на спідниці. Рукав сукні ушивний, вкороченої. Полочка виробу оформлена V-образним вирізом горловини.

Мод.№6 Сукня прилеглого силуету, з декоративними асиметричними вставками із сітки. V-образний, глибокий виріз горловини. Спідниця відсічна по лінії талії, розширена до низу. Рукав ушивний - сітка.

Отже, центральна ідея колекції повинна розвиватися від моделі до моделі, представляючи на суд глядача всі можливі варіанти і нюанси розвитку головної ідеї – тенденції та особливості модних напрямків 60-70-х рр. ХХст. Дизайнер, в своїй роботі, виступає у ролі ювеліра, обробляючи центральну ідею колекції, змушуючи виблискувати новою гранню, розкриваючи в кожній моделі колекції його красу.

Композиційна побудова колекції диктує наявність в ній композиційного центру. Провідні силуетні форми та відповідні джерелу натхнення конструктивні особливості, найбільш повно і переконливо висловлять ідею колекції.

Розвиток конструктивного рішення колекції передбачає динамічну виразність нюансів крою. Декоративне рішення колекції чітко продумано від моделі до моделі. Колекція гармонійно доповнена, не перевантажена декором.

РОЗДІЛ 3

ПРОЕКТНО - КОНСТРУКТОРСЬКИЙ

Індустрія моди може бути сукупністю творчої, економічної та управлінської діяльності, що представляє собою процес, який має на меті дизайн, виробництво, маркетинг і продаж продукту. [31]

Багато критиків, аналітиків маючи свої національні особливості стверджують що пандемія «корона вірусу» в fashion-індустрії вказала на недоліки у розвитку, та запропонувала нові можливості для розвитку в складних економічних, політичних та соціальних умовах. Кожна країна, маючи свої національні особливості, пропонує особисте бачення моди спираючись, в деякому роді, на вікові традиції та особливості побуту і культуру країни.

Виробництво вітчизняної сировини, матеріалів та обладнання для легкої промисловості в Україні має скоріше згасаючу тенденцію і неконкурентоспроможну, що ще більш відрізнилось в період пандемії. Виробництво української модної продукції можна віднести до інтелектуально-творчого вкладу наших дизайнерів, зростання їх професіоналізму та формування "авторського почерку". [32]

Однією з особливостей українського fashion-biz є те, що більшість бутиків торгують західними марками, а не просувають вітчизняну Fashion-індустрію, яка за останній час все ж демонструє позитивну динаміку розвитку, а в період пандемії у вітчизняних виробників з'явилося більше шансів для розвитку своїх брендів. [31]

Всіма цими факторами повинні цікавитися та керуватися дизайнери, для подальшого просування вітчизняної продукції на рівні мас-маркету як альтернатива закордонним брендам.

Тепер все частіше український споживач хоче бачити нові ексклюзивні пропозиції. Головна функція дизайнера запропонувати клієнту «інтелектуальний» одяг, який передбачає прагнення не бути схожим на інших. Однак слід зазначити, що

орієнтованість на захід – це перша сходинка в підкоренні співвітчизників. Яскравим прикладом цього служать такі метри української моди, як Zalevsky, Katya Pshechenko, Sosnovska, Nota Bene & Karavay, Victoria GRES [34]. Дані бренди успішно зарекомендували себе, як на західному, так і на українському ринку, внаслідок чого отримали високі оцінки критиків у сфері модної індустрії.

3.1. Характеристика асортименту і вибір моделі

Одяг налічує велику кількість асортиментного ряду, від простого топу до вигадливого верхнього одягу. Сукні залишаються одним з найпопулярніших виробів дизайнерського мистецтва. Асортиментна група даного виду виробу дуже велика, вони відрізняються за формою, кольором, кроєм та призначенням. За призначенням сукні поділяються на домашні, повсякденні та урочисті.

3.1.1. Аналіз сучасного напрямку моди та загальна характеристика асортиментного виду виробів.

На сьогодні сучасними тенденціями в моді є контрасти об'ємів, квітів і фактур: об'ємне і вузьке, шовкове і хутряне, чорне і біле. Нарочито складне в поєднанні з простим, невимушена недбалість у поєднанні з чіткістю і підкресленою суворістю, сексуальність зі шкільної сором'язливістю.[35]

Основна ідея сезону весна – літо 2021, це зручність, комфорт і легкість, сміливі сукні з довжиною максі та міні, відверті декольте, квіткові принти, велику кількість мережива, прозорі тканини такі як шифон, сітка і інш.. [36]

Трендовими вважатимуться кольори: синій, червоний, колір слонової кістки, бежевий, сірий, гірчичний . Відтінки синього, або бліді кольори будуть на піку популярності[37]

Першоджерелом було обрано тенденції моди 60-70 рр. XX століття, яка в свій час надихнула молодь та дала поштовхи до розвитку різноманітних моделей суконь. Довжина суконь майбутнього сезону буде варіюватися від міні до міді, так само

мають місце вільні сукні різних довжин, які також вказують на витонченість жіночої фігури [37].

Спираючись на модні тенденції періоду весна-літо 2021, актуальність асортиментного ряду та класичність що приходить із сезону в сезон, було обрано модель сукні яка впишеться в сучасні течії спортивної дівчини.

Рис. 3.1. Ескіз проектованої моделі сукні.

3.1.2. Художньо-технічне оформлення та опис зовнішнього вигляду моделі

Для проектування суконь для молодіжної групи слід враховувати антропометричні стандарти, психологічний аспект молодих людей та врахування модних тенденцій сезону весна-літо 2021, для впровадження на fashion платформи.

Сукня призначена для повсякденного носіння у весняно-літній період. Передбачена для жінок типорозмір ростових груп (крім богатирів) віком з 18 до 25 років. Сукня виконується з натуральних тканин з додаванням стрейч волокон, що надає високі гігієнічні й експлуатаційні властивості.

Форма невеликого обсягу, прилеглого силуету. Довжина сукні вище лінії колін, мини.

Лінія плеча спущена. Конструктивна форма вирішена за допомогою відрізної кокетки по пілочці та спинці, та діагональне членування форми.

Пройма по глибині й ширині помірна. Сукня не має рукавів на бретелях.

Сукня без застібки.

Таблиця 3.1

Характеристика виробу

№	Найменування ознаки	Варіант ознаки
1	2	3
1	Асортименти (вид виробу)	Сукня
2	Поло-вікова ознака	Жіноча, мол. вік. група
3	Силует	Прилеглий
4	Покрій	На основі базової конструкції втаєного рукава
5	Розмірно-полнотна ознака	171-90-94
6	Прибавка Пг	2 см
7	Матеріал	Натуральні тканини.

Рис. 3.2. Художньо-технічне оформлення моделі на фігурі.

3.1.3. Характеристика конструкції моделі

Процес побудови конструкцій сучасних моделей одягу включає в себе два основних етапи: побудова базової основи конструкції та моделювання і членування до максимальної відповідності до обраної моделі. [41]

Процес розробки лекал деталей крою нової моделі відповідно її графічному зображенню, виробляється з відповідної базової конструкції. [42]

3.1.3.1. Обґрунтування вибору методу одержання конструкції виробу

Існує декілька основних методів одержання конструкції виробу: розрахунково-графічний; муляжний; метод застосування типових конструкцій.

Базові конструкції вважаються основою для моделювання різних типів виробів. Найбільша перевага базових конструкцій в тому, що на їх основі можна моделювати одяг різного призначення. [45]

Для побудови базової конструкції було використано методику Мюлера, через її просту конфігурацію креслення та розрахунків при виконанні плечового виробу. Спосіб призначений для побудови базової конструкції жіночої сукні будь-якої моделі. Оскільки дизайн виробу лаконічний і стриманий то логічно було скористатися базовою конструкцією з втаєним рукавом.

3.1.3.2. Обґрунтування вибору методу моделювання первинної форми.

Модель сукні без рукавів на бретелях, тому лінію плеча з задумом дизайну не змінювали. В моделі сукні в наявності діагональні членування пілочки. Також методика Мюлера застосовує принцип урахування технологічних властивостей запропонованих матеріалів на етапі розробки моделювання базової конструкції, що дозволяє уникнути усадки матеріалу на завершальному етапі виробництва виробу. Слід зазначити, що обрана методика є універсальною, так як креслення конструкції не перевантажені великою кількістю ліній і точок, зручні в читанні і відтворюваності.

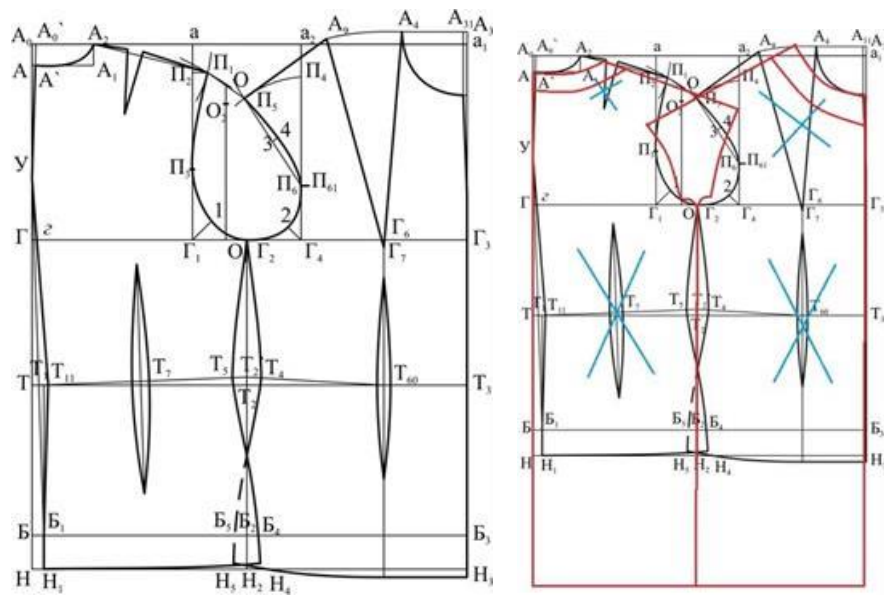

Рис. 3.3. Обґрунтування вибору методу моделювання первинної форми.

Схема моделювання в масштабі 1:10.

3.1.3.3. Специфікація деталей

На лекалах – еталонах, основних і похідних деталей та на робочих лекалах наносять маркувальні символи і показники, які визначають технічні вимоги на технологічну обробку і розкрій деталей. Маркують комплект лекал деталей швейних виробів із зазначенням на них значень основних розмірних ознак типових фігур жінок, чоловіків, дівчаток і хлопчиків. [47]

Всі деталі комплекту лекал представлені в специфікації та промаркровані відповідно технічної документації.

Таблиця 3.2.

Специфікація деталей

№ п/п	Найменування деталей крою	Кількість	
		Лекал	Деталей
1	2	3	4

01	Пілочка	1	1
02	Спинка	1	2
03	бретелі	1	2
04	Кокетка пілочки	1	1
05	Кокетка спинки	1	1

До специфікації лекал з основної тканини належать пілочка, спинка, кокетка спинки та пілочки. Деталі крою сукні представлені на рисунку 3.4.

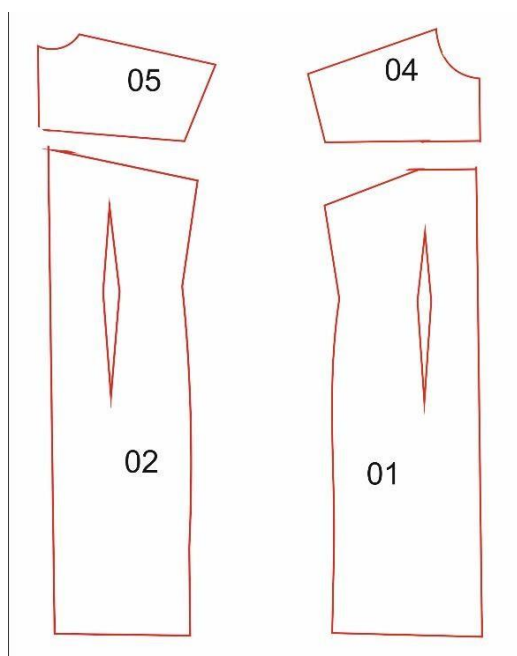

Рис. 3.4. Деталі крою з основної тканини та додаткової в масштабі 1:10.

3.1.3.4. Розкладка лекал деталей виробу в масштабі 1:10

Розкладку лекал на матеріалі слід починати розташовувати з великих деталей: спинки, полочок, рукавів, деталей спідниці. Інші дрібні лекала (комір, подборта, манжети, обтачку, кишені і ін.) мають у проміжках між великими частинами викрійки.[48] Важливо зберігати напрям частковій нитки тканини, відхилення від часткової нитки лекала не повинно перевищувати 1см на 1 метр довжини тканини.

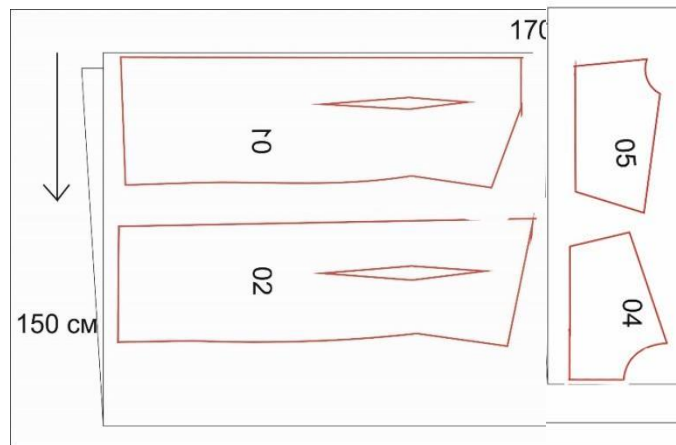

Рис. 3.5. Деталі крою сукні з основної тканини в масштабі 1:10.

Також, при індивідуальному пошитті одягу деталі лекал основні викрійки робляться без припусків на шви, розкладку їх потрібно робити з урахуванням величини припусків.

Для економічного витрачання тканини було використано найбільш раціональне розміщення лекал з дотримання напрямку нитки основи та припуском на підгін.

3.1.3.5. Виготовлення лекал-оригіналів на модель.

Виготовлений та оформлений комплект лекал представлений в додатках.

3.2 Вибір матеріалів та режимів обробки

У виборі матеріалів для пошиття будь-якого виробу відіграє тканина з якої він планується. Якщо одяг призначений для «мас маркету» тоді враховується вартість витрат на тканини.

Існують безліч тканин для виготовлення суконь в залежності від призначення. Для літнього періоду обираються легкі та більш натуральні тканини, такі як шифон, шовк, бавовна, льон, «шиття» та мереживо. Це основний матеріал, що вбирає та випаровує вологу.[45]

Повсякденні сукні за рахунок фантазії дизайнерів немає жодних обмежень у виборі матеріалів, фурнітури та декоруванню. Вибір сировини залежить від обраного фасону, модних тенденцій та комфортності носіння в будь-яку годину дня. [41]

Вивчаючи тканинний асортимент натуральних матеріалів з еластаном, потрібно розглядати його гігієнічні властивості, які обов'язкові при виготовленні одягу [42]. У наслідок цього, проєктована повсякденна сукня має відповідати стандартам гігієни, естетики і функціональності. Найчастіше при виготовленні суконь застосовують такі тканини як льон, вовна, шовк, віскоза, бавовна та іноді синтетика, такій асортимент матеріалів і тканин пропонується модними тенденціями. [43]

3.2.1. Характеристика матеріалів верху та додаткової тканини.

Для обраної тканини були обрані натуральні сучасні тканини, які відповідають призначенню готового виробу, які добре тягнуться і при цьому зберігають високі гігієнічні показники. Еластичні добавки позитивно впливають на зовнішній вигляд, сминаємость і стиранність натуральному матеріалу. Також одна з її переваг це помірна жорсткість, що так необхідна для підтримання задуманої форми сукні. [41]

Характеристика матеріалів, використані під час виготовлення жіночої сукні наведені в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3.

Структурні параметри текстильних матеріалів

№ п/п	Призначення	Оформлення поверхні	Переплетення ниток	Волокнистий склад, %	Ширина, см
1	2	3	4	5	6
1	Натуральні тканина	Гладка, однотонна, смугаста	трикотажне	95% віскоза, 5% еластан	150
2	Стабілізація підбивка низу плічок, спинки та деталей рукавів	Клейова стрічка	полотняне	100% поліамід	150

3.2.2. Символи та вимоги догляду за одягом.

Одяг який виготовлений з натуральних тканин з еластаном та який призначений для повсякденного носіння слід берегти від зовнішніх пошкоджень під час догляду за ним.

Цей матеріал при пранні втратить форму та може набути пошкоджень поверхні, а праска дуже гарячим повітрям пошкодить в першу чергу покриття сировини.[42]

Завдяки цим якостям вироби з натуральних тканин зі еластаном користуються популярністю серед споживачів, так само їх часто можна побачити на світових подіумах вже протягом багатьох років. Ці тканини на сировинному рівні виготовляється з натуральних волокон та мають вигляд, за рахунок трикотажного плетіння [44]. Річ, зроблена з натуральних тканин з еластаном не дає усадку і залишається такою ж якісною і після ВТО [45].

Для усунення локальних плям та забруднень, достатньо нанести на ватний диск миючого засобу (гель, м'який порошок, пом'якшувач і т.д.) та нанести на поверхню, після чого промити водою, не зачіпаючи весь виріб.

Оскільки повсякденна сукня складається з натуральних тканин з еластаном, для поліпшення догляду за ним, згідно з ДСТУ 2122-93 були розроблені деякі рекомендації по догляду за виробом, які представлені в таблиці 3.4.

Таблиця 3.4.

Символи та вимоги догляду на етикетці жіночої сукні

Символи догляду	по	Значення символів
1		2
		Прання в теплій воді при температурі не вище 40°C нейтральними миючими засобами
		Прасування при температурі подошви праски до 150 °C — відповідає символу у вигляді двох крапок на терморегуляторі праски. Припустимо для бавовни ті змішаних волокон з полістером і віскозою; прасувати із зворотної сторони тканини

	Не вибілювати, не використовувати миючі засоби з хлором та пральні порошки з відбілювачами.
	Сушка в розгорнутому вигляді (у випадку намочання виробу)
	Чистка зі звичайними реагентами.

3.2.3. Характеристика ниток і фурнітури

Характеристика швейних ниток включає в себе характеристику волокнистого складу і товщини ниток в залежності від області застосування.

Швейні нитки поділяються по волокнистому складу на дві групи: 1 група: натуральні нитки, виготовлені з натуральних волокон – бавовняні, лляні і шовкові; 2 група: хімічні нитки, виготовлені з хімічних волокон і ниток, яка в свою чергу розділяється на підгрупи на – штучні нитки, і синтетичні нитки.[45]

Для постійного і тимчасового ниткового з'єднання деталей швейних виробів застосовуються натуральні бавовняні нитки: №10, №30, №40, №50, №60, №80, №100. Чим більше номер, тим тонше нитка.[46]

Армовані швейні нитки виходять скручуванням армованої пряжі в два або три складання. Ці нитки мають умовні позначення: 65 ЛХ; 50 ЛХ; 44 ЛХ; 40 ЛХ; 33 ЛХ; 30 ЛХ; 26 ЛХ; 20 ЛХ. [45]

Прозорі швейні нитки отримали останнім часом широке поширення при виготовленні одягу з різнокольорових тканин, а також виробів з тканин із поліамідних ниток. [47] Характеристика ниток і фурнітури у таблиці 3.5.

Таблиця 3.5.

Характеристика ниток і фурнітури

Назва	Призначення	Характеристика
1	2	3
1. Нитка Ideal	Зшивання деталей сукні.	Етикетний номер: 8569; 100% поліестер ; намотка 366 м. колір чорний.
2. Нитка армована	Зшивання деталей сукні.	Армований поліестер, Намотка 200м, Лнійна щільність, текс 34,5. Розривне навантаження 1600 сН. ГОСТ 6309-93 № 115 Чорного кольору.

3.2.4. Складання конфекційної карти.

Конфекційна карта — це список тканин, використовуваної фурнітури і прикладних матеріалів, які є необхідними при виготовленні ряду моделей одягу. Основною метою Конфекціювання — це отримання одягу високої якості, яке формується гармонійним поєднанням кольору і тканини.

Інформацію щодо використання матеріалів та фурнітури подано у таблиці «Конфекційна карта» у додатку.

3.3. Вибір раціональної технології обробки швейного виробу

При виборі методів обробки вдосконалюють основні напрями технічних і технологічних потужності швейного виробництва; максимальне використання клейових методів з'єднання деталей, високопродуктивного устаткування, механізації та автоматизації, відказ від трудомістких ручних робіт. Для отримання якісного виробу слід враховувати наступні показники: хороша якість; максимальна економічність; оптимальні виробничі умови, скорочення часу на виготовлення виробу.

3.3.1. Вибір режимів обробки

У процесі розробки повсякденної сукні вагому роль відіграє тканина та її властивості в процесі обробки. Враховуючи модні тенденції і всі фактори при виробництві одягу, в якості основного матеріалу була обрана натуральна тканина з еластаном, а для складання деталей сукні був обраний нитковий спосіб з'єднання деталей між собою. Якість ниткових з'єднань залежить від показників швейного виробництва і режимів роботи швейного обладнання при реалізації проекту. [50]

3.3.1.1. Режими виконання ниткових і клейових з'єднань

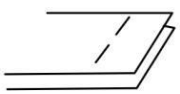
Ниткові з'єднання це традиційний і найбільш поширений метод, при якому виробництво швейного одягу здійснюється за допомогою ниткових швів, стібків і строчок. [48]

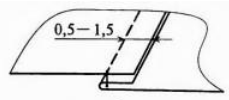
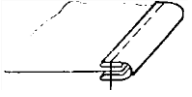
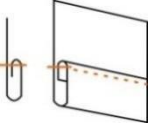
За способом виконання шви поділяють на машинні та ручні. Машинні та ручні шви можуть відрізнятися такими характеристиками, як зовнішній вигляд, частота і ширина стібків, крок рядків. Вибір тих чи інших видів швів для виробництва конкретних виробів здійснюється на основі кількох параметрів. Це зовнішній вигляд готового виробу, від якого буде залежати естетичне оформлення виробу, міцність і витривалість, кількість шарів у шві (товщина) і розташування тканин у шві. [48]

Характеристика ниткових з'єднань при виробництві повсякденної сукні, які використовуються для якісного, практичного та економічного виготовлення жіночої молодіжної сукні наведені в таблиці 3.6.

Таблиця 3.6.

Режими виконання ниткових з'єднань

Назва шва	Місце використання	Найменування стібка	Тип та № голки	Номер ниток	Кіл. стібків в 1см.	Код шва	Умовне зображення шва
1	2	3	4	5	6	7	8
Зметувальний	Тимчасове скріплення всіх деталей	Ручний стіжок	Швацька голка №70	40	2		
Зшивний, розправаний	З'єднання плечових та бокових швів сукні. Зшивання рукавів.	Човниковий, лінійний	Універсальна, №60	40	4	1.01.01	

Зшивний взаютюжку	Зшивання кокетки з пілочкою та спинкою.	Човниковий, лінійний	Універсальна, №60	40	4	1.01.01	
Окантувальний	Обробка горловини, пройми, рукавів та бокових швів.	Човниковий, лінійний	Універсальна, №60	40	4	1.01.01	
Шов впідгибку.	Обробка низа виробу.	Човниковий, лінійний	Універсальна, №60	40	4	1.01.01	

3.3.1.2. Режими волого-теплової обробки (ВТО)

Волого-теплова обробка (ВТО) — процес обробки швейних виробів для додавання деталям одягу певної форми. Є невід’ємним процесом якісного пошиття виробів, також волого-теплову обробку проводять при остаточній обробці виробу.[51]

В швейному виробництві застосовується ВТО трьох видів: прасувальна обробка, пресування, відпарювання. Ефект прасувальної обробки досягається завдяки зволоженню на 20-30% або пропарюванню, температурі і направленню двох сил – нормального тиску і тертя. Для попередження опалів, лас, зниження розтягування тканини і при роботі на лицьовій поверхні виробу застосовують проутюжильник. Праскою можна виконати будь-яку операцію ВТО. Прасувальна обробка – процес другого класу, при якому використовують послідовні та паралельно-послідовні методи обробки, важко піддається механізації й автоматизації.[51]

Для запобігання усадки готового виробу тканину на швейному підприємстві піддають декатируванню. Обробка виробу паром дозволяє видалити з поверхні текстильного матеріалу ласи, які при ВТО утворюються з-за сплюснення волокон,

розташованих біля поверхні. Надані дані режими виконання операцій ВТО у таблиці 3.7.

Таблиця 3.7.

Режими виконання операцій ВТО

Технологічна операція	Місце використання	Обладнання	Технологічні режими	
			Температура, °С	Вологість, %
1	2	3	4	5
Розутюження швів	Усі бокові шви, плечові шви. Зшивання рукавів.	Праска	140	20
Заутюження швів	Шви стачування кокетки з пілочкою та спинкою.	Праска	140	20
Прасування	Весь виріб по завершенню пошиття	Праска	140	10

3.3.1.3. Обґрунтування та вибір обладнання

Швейні машини фірми Janome - це комфортні в роботі швейні машинки відомого виробника швейного обладнання, надійно виконують численні операції. Будь-які моделі швейних машин Janome будуть працювати надійно багато років, якщо дотримувати всі рекомендації, написані в інструкції заводу виробника швейної машинки. [52]

Бренд "Janome made in Taiwan" - це одна з найпопулярніших марок швейних машин, надійно служить багатьом, ще з часів перебудови.[52] Наведена характеристика у таблиці 3.8.

Таблиця 3.8.

Технічна характеристика швейних машин

Клас, країна-виробник, торгова марка	Технологічне призначення	Максимальна швидкість шиття, (об/хв.)	Тип стібка	Максимальна довжина стібка, мм	Додаткові відомості
1	2	3	4	5	6
Електромеханічна	Зшивання тканини,	1100	Човниковий	4	Швидкість регулюється

машинка JANOME TOP 18, Тайвань	універсальни й пошив виробів				електричною педалею
---	------------------------------------	--	--	--	------------------------

Праска Braun TS 745 A — це поєднання високих технічних характеристик і приємного зовнішнього вигляду. Підстава праски — це подошва Eloxal. Вона не боїться подряпин і пошкоджень металевих деталей на одязі. Така подошва у цілих два рази міцніше, ніж аналогічна з нержавіючої сталі. Праска наче ковзає по тканині будь-якого типу. Якісна подошва плюс сучасні технології — це бездоганний результат. [52]

Праска має потужність 2000 Вт, завдяки цьому виходить інтенсивна подача пари. Праска також підійде для вертикального відпарювання. Пара подається зі ста восьми отворів. Система «Антинакіп» допоможе вам завжди тримати пристрій у чистоті. Також є система під назвою «Антикапля». Функція розпилення води, розбризкує воду за допомогою натиснення однієї кнопки, зволожуючи виріб з тканини. Характеристика обладнання у таблиці 3.9.

Таблиця 3.9.

Технічна характеристика обладнання для ВТО

Клас, виробник, марка	країна- торгова	Технологічне призначення	Додаткові відомості
1		2	3
BRAUN TS Німеччина	745 A,	Праска	Подача пару, індикатор підігріву, вертикальне відпарювання.

3.3.2. Складання технологічної послідовності обробки швейного виробу

Технологічна послідовність обробки жіночої молодіжної сукні для повсякденного носіння складена відповідно з властивостями використаних матеріалів, запропонованої моделі конструкції, обраних методів технологічних операцій з'єднання деталей між собою, сучасного машинного обладнання та способу

режимів ВТО. Технічна послідовність повинна забезпечувати, якість кінчного продукту виробництва та економічність. Послідовність представлена у вигляді схеми технологічного процесу для пошиття сукні на рисунку 3.6.

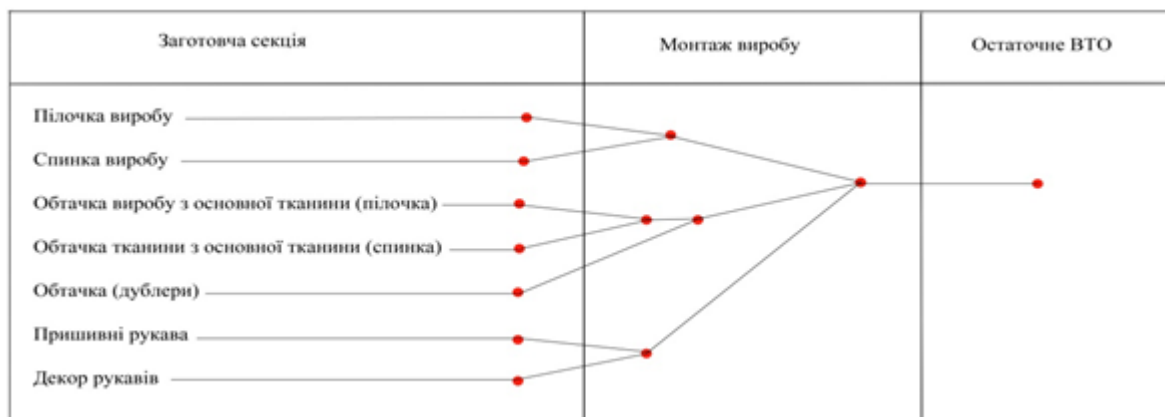

Рис. 3.6. Схема технологічної послідовності пошиття.

На рисунку 3.7. представлено схема по вузловій обробки та виготовлення повсякденної жіночої молодіжної сукні.

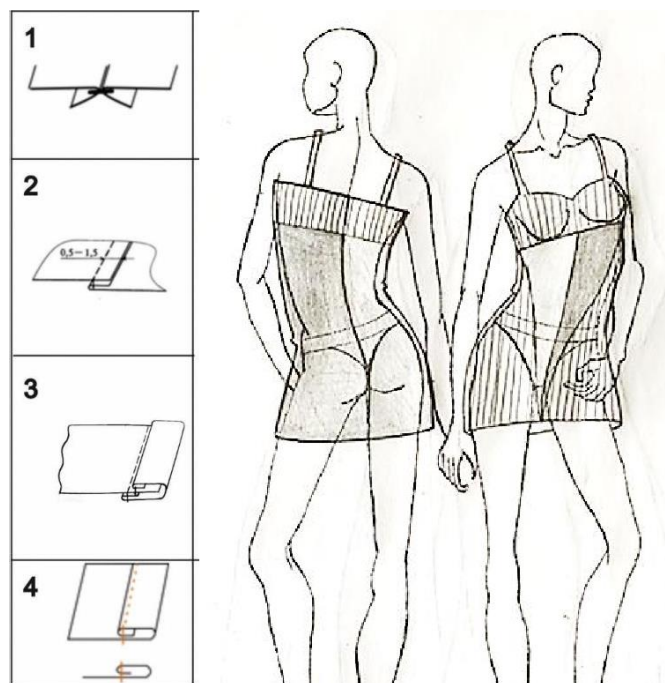

Рис. 3.7. Технічний малюнок з перерізами вузлів.

В ході виконання роботи було проаналізовано стан модної індустрії України, перспективу та напрямки розвитку дизайнерського вкладу в фешен-бізнесі в умовах

пандемії, що дало змогу визначити напрям руху митців до розширення вітчизняних брендів серед продукції мас-маркетів.

Дослідивши головні тренди та модні віяння, були обрані асортимент одягу, призначення одягу для молодіжної вікової групи. Із вхідних даних запропоновані матеріали для виготовлення виробу, що відповідають формоутворенню та концепції проектованої моделі сукні повсякденного призначення.

Для розробки молодіжної сукні була обрана базова конструкція, методи моделювання, специфікація деталей крою, схеми розкладки лекал на тканині, відповідно до ГОСТу та структури тканин обрані нитки та голки. Надана повна характеристика матеріалів та рекомендацій щодо обробки та ВТО сукні.

Відповідно до структури та характеристик використаного матеріалу були розроблені рекомендації по догляду за виробом, зокрема сукні.

Надана детальна та лаконічна схема технічної послідовності виготовлення сукні, що надає можливість по операційно розглянути та розібрати методи та види ниткових з'єднань.

На основі розробленої технічно-конструкторської документації можна виробляти молодіжні сукні повсякденного призначення.

Конфекційна карта

Назва виробу: Сукня Жіноча молодіжна

Замальовка моделі	Основні матеріали		Прикладні матеріали		Фурнітура	
	Зразки матеріалів	Назва, артикул	Зразки матеріалів,	Назва артикул	Зразки фурнітури	Назва, артикул
1	2	3	4	5	6	7
		<p>Натуральна тканина з еластаном 47800 95% вискоза, 5% еластан</p>		<p>Клейова павутинка 100% поліамід</p>		
		<p>Натуральна тканина з еластаном, компаньони 5528 Вискоза 95% Еластан 5%</p>		<p>Нитки Ideal: 8569; 100% поліестер ; намотка 366 м.</p>		
				<p>Нитки Ideal: 8569; 100% поліестер ; намотка 366 м.,</p>		

Висновки :

1. Визначено основні завдання та мету творчих досліджень розвитку напрямків дизайну другої половини ХХ століття, з метою вдосконалення художньо-композиційних характеристик сучасного жіночого одягу.
2. Вивчено сутність передпроектних та маркетингових досліджень в процесах дизайн-проекування сучасного жіночого одягу за мотивами 60-70-х рр. ХХ ст.
3. Досліджено принципи літературно-інформаційного пошуку, аналіз рівня актуальності проектних досліджень в сфері мистецтвознавчого аналізу обраного творчого джерела 60-70-х рр. ХХ століття.
4. Визначено постановку цілей та задач досліджень, обрання об'єкту та предмету досліджень, теоретичного та практичного значення отриманих результатів .
5. Використано сучасні наукові методи досліджень та пошуку творчих рішень : методи літературно-аналітичного, системно-структурового та морфологічного аналізу, методи класифікації та систематизації отриманих результатів у вивченні розвитку дизайну 60-70-х рр. ХХ століття.
6. Досліджено передпроекту ситуацію з вивчення розвитку напрямків дизайну 60-70-х рр. ХХ століття, впливу соціально-історичних, наукових-технічних культурологічних та художньо-естетичних факторів на формування художньо-композиційних характеристик.
7. Проведено системно-структуровий аналіз розвитку форм моделей-аналогів відповідного періоду. Визначено базові знаки-символи форм для побудови блоків колекції сучасного жіночого одягу за мотивами 60-70-х рр. ХХ століття.
8. Використано творчі засоби асоціативного мислення для розробки перспективних моделей з покращеними естетичними та функціональними властивостями.
9. На основі проведених досліджень розроблено ескізні пропозиції перспективної колекції сучасного жіночого одягу та виготовлено моделі колекції в матеріалі, з використанням художньо-композиційних елементів дизайну 60-70-х рр. ХХ століття.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Андреева И. А. Мода и культура одежды / И. А. Андреева. М. : Знание, 1987. – 89 с.
2. Вейс Г. История культуры : Костюм. Украшения. Предметы быта. Вооружение. Храмы и жилища. Обычай и нравы / Г. Вейс. М.: Изд-во ЭКСМО, 2002. – 960 с.
3. Будур Н. История костюма / Н. Будур. М.: Олма-Пресс, 2002. – 480 с.
4. Горбачева Л. М. Костюм XX века: От Поля Пуаре до Эммануэля Унга-ро / Л. М. Горбачева. М.: Изд-во ГИТИС, 1996. – 120 с.
5. Захаржевская Р. В. История костюма : От античности до современности / Р. В. Захаржевская. М.: РИПОЛ классик, 2004. – 288 с.
6. Зеленг Ш. Мода век модельеров 1900-1999 / Ш. Зеленг. Б. м.: KONE-MANN, 2003. – 609 с.
7. Кибалова Л. Иллюстрированная энциклопедия моды / Л. Кибалова, О. Гербенова, М. Ламарова. Прага : Артия, 1988. – 608 с.
8. Савельева М. Т. Мода и массовый вкус / М. Т. Савельева. М.: Легкая индустрия, 1966. – 59 с.
9. Современная энциклопедия Аванта +. Мода и стиль / редкол. : М. Аксенова, Е. Дукельская, Т. Евсеева. М.: Аванта+, 2002. – 483 с.
10. Орлова Л. Азбука моды / Л. Орлова. М.: Просвещение, 1999. – 176 с.
11. Ильин В. П. Мода как социальная норма / В. П. Ильин // Социология потребления. СПб., 2001. – 52 с.
12. Кретов И. И. Маркетинг на предприятии. М., 1997. – 287 с.
13. В.Маркова В. Д., Кузнецова С. А. Стратегический менеджмент: Курс лекций. - М., 1999. 39. Черымных А.И. Основы художественного проектирования одежды [Текст] / А.И. Черемных. - М.:Легкая индустрия, 1986. – 223 с.
14. Козлова Т.В. Основы теории проектирования костюма [Текст]: учебник / Т.В. Козлова.- М.: Легпромбытиздат, 1988. – 352 с.

15. Бердник Т.А. Основы художественного проектирования костюма и искзизной графики [Текст] : учеб.пособ. / Т.А. Бердник. - М.: Высшая школа, 1998. – 257 с.
16. Мамчич О.С. Візуалізація образу та проектування костюма в різних художніх системах [Текст] / О.С. Мамчич, П.В. Гаркін. – К.: КНУТД, 2011. – 126 с.
17. Пармон Ф.М. Рисунок и графика костюма [Текст] / Ф.М. Пармон, Т.П. Кондратенко. -М.: Советский художник, 1987. – 107 с.
18. Пармон Ф.М. Композиция костюма [Текст] : уч.для ВУЗов / Ф.М. Пармон. - М.: Легпромбытиздат, 1997. – 264 с.
19. Божко Ю. Г. Архитектоника и комбинаторика формообразования : Учебник. Київ : Вища школа, 1991. 245 с.
20. Власов В. Г. Архитектоническая форма в изобразительном искусстве, архитектуре и дизайне: единство методологии, типологии и терминологии. Архитектон: известия вузов. 2013. № 43. С. 5–18.
21. Волкотруб И. Т. Основы художественного конструирования. Киев: Вища школа, 1988. 191 с.
22. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу : навч. посіб. / М. В. Колосніченко. Л. І. Зубкова, К.Л. Пашкевич та інші. Київ : Профі, 2014. 386 с.
23. Ермилова В.В., Ермилова Д. Ю. Моделирование и художественное оформление одежды. Москва, Издательский центр «Академия», 2001. 184 с.
24. Колосніченко М. В., Пашкевич К. Л. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу : навч. посібник Київ : КНУТД, 2018. 238 с.
25. Колосніченко М. В., Пашкевич К.Л., Малинская А. Основные факторы проектирования тектоничных форм одежды. Сборник статей 3 Международного симпозиума [«Creativitate. Tehnologie. Marketing»], (Молдова, Технический университет Молдовы, 31 октября – 1 ноября 2014г.) / Universitatea Tehnică a Moldovei. – Ch.: UTM, 2014, Vol. 3 – С. 153-157.

26. Назаров Ю. В. Пластический язык и тектонические особенности промышленных изделий: автореф. дис. на соискание учен. степени канд. искусствоведения: спец. 17.00.06 Москва.1997. 23 с.
27. Николаєва Т. В. Тектоніка формоутворення костюма : Київ: Арістей, 2018. 340 с.
28. Пашкевич К. Л., Проектування тектонічних форм одягу з урахуванням властивостей тканин: монографія. Київ: ПП «НВЦ «Профі», 2015. 364 с.
29. Пашкевич К. Л., Колосніченко М. В., Гаврилко Н. С. Дослідження закономірностей тектонічного формоутворення моделей одягу. Технології і дизайн. 2014. №3 (12).
30. Хабирова К. М., Кривобородова Е. Ю., Румянцева Г.П., Евтушок В. А. Тектоника моделей одежды сложных форм. Дизайн и технологии. Москва: ИИЦ МГУДТ, 2011. № 24. С. 30-36.
31. Модна освіта в Україні: привид, якому боляче/ [Електронний ресурс] //Індустрія моди в Україні. – 2016. - Режим доступу: <http://studway.com.ua/stati-dizainerom-v-ukraini/>
32. Сучасна енциклопедія Аванта+. Мода і стиль/навчальний посібник; [упорядкував., ст., пер. і прим. В. О. Шермет] – Москва.: Аванта+, 2002. – 480 с.
33. Прогнозування моди в українському FASHION-INDUSTRY/ [Електронний ресурс] //Прогнозування та брендинг. – 2021. - Режим доступу: <http://podium-lex.com/publikatsii/teoriya-i-praktika-fashion-prognozirovaniya/prognozirovanie-mody-v-ukrainskoj-fashion-industry.html>
34. 20 главных тенденций сезона весна-лето 2021/ [Електронний ресурс]//. – 2021. - Режим доступу: http://www.vogue.ru/fashion/trends/20_glavnykh_tendentsiy_sezona-vesna_let_2021/
35. 13 модных трендов в одежде 2021 / [Електронний ресурс] // Women`s Health – 2021. – Режим доступу: <http://womenshealth.su/moda/trendy-v-odezhde-2021/>

36. 18 главных тенденций сезона весна-лето 2021/ [Электронный ресурс] //VOUGE – Russia – 2021 . – Режим доступа: https://www.vogue.ru/fashion/trends/21_glavnykh_tendentsiy_sezona_vesna_let_2021/
37. Бондар К.І. Практикум з технології швейних виробів: Навчальний посібник / К.І.Бондар. – Хмельницький: ХНУ, 2004. – 94 с.
38. Савка Л.В. Конструювання та моделювання швейних виробів. Легкий одяг: навчальний посібник / Л.В.Савка, М.Ю.Скварок, Л.В.Білик. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2013. – 120 с.
39. Супрун П.Н. Конфекціонування матеріалів для одягу: Навч.посіб. / Н.П.Супрун, Л.В.Орленко, Е.П.Дрегуляс, Т.О.Волинець. – К.: Знання, 2005. – 159 с.
40. Опис тканей/ [Электронный ресурс] //ТканьЧік. – 2021. - Режим доступа: <http://tkanchik.ru/tkani/opisanie-tkanej/>
41. Бохонько О.П. Особливості виготовлення, експлуатації та конструювання виробів із хутра і шкіри: Навчальний посібник / О.П.Бохонько, О.В.Ярощук, С.В.Грипачевська. – Хмельницький: ХНУ, 2007. – 72 с.
42. Швейна фурнітура / [Электронный ресурс] // МодаЮрс. – 2021. - Режим доступа: <http://www.modaurs.by/prom12/shvejnaja-furnitura.html>
43. Фурнітура/ [Электронный ресурс] // Швейна фурнітура. – 2021. - Режим доступа: https://znaytovar.ru/s/SHvejnaya_furnitura.html
44. Характеристика швейных ниток[Электронный ресурс] // Иголочка. Все о пошиве одежды. – 2021. - Режим доступа: <http://igol4ka1.ru/shveynyie/xarakteristika-shvejnyx-nitok>.
45. Види машинних швів/[Электронный ресурс] // Класифікація швів. – 2021. - Режим доступа <http://www.shyu.ru/mashinnye-shvy.html>
46. Основи проектування костюмів/[Электронный ресурс] //Будова ниткових швів. – 2021. - Режим доступа: http://abc.vvsu.ru/Books/osn_proect_kost_pr/page0004.asp

47. Кокеткин П.П. Промышленная технология одежды: Учебное пособие/ Кокеткин П. П., Кочегура Т.Н., Барышникова В.И. – Москва: Летпромбытгиздат. – 1988. – 630с.
48. ВТО одягу//[Электронный ресурс] //обработка ВТО. – 2021. - Режим доступа <https://znaytovar.ru/new3589.html>
49. Пристосування для ВТО, крою та пошиття одягу // [Электронный ресурс] // Види пристосувань для ВТО. – 2021. - Режим доступа <http://uni-mecs.com/sections/tools.shtml>.
50. Класифікація швейного обладнання//[Электронный ресурс] // Швейне обладнання: види – 2021- Режим доступа <https://svoya-shveyka.ru/otzyvy-o-shvejnyx-mashinax/shvejnoe-oborudovanie-kak-sdelat-pravilnyj-vybor.html>
51. Швейные машины Janome//[Электронный ресурс] // sewing-master. 2021. – Режим доступа: <http://www.sewing-master.ru/shvejnye-mashiny-janome.html>
52. Праска Braun TS 505//[Электронный ресурс]//rozetka. – 2021. – Режим доступа: https://bt.rozetka.com.ua/braun_ts_505/p403434/